

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ
од Четиринаесетото продолжение на 72 седница на Собранието
на Република Македонија, одржана на
6 септември 2004 година

Седницата се одржа во зградата на Собранието, сала 1, со почеток во 10,45 часот.

Седницата ја отвори и со неа претседаваше Љупчо Јордановски, претседател на Собранието на Република Македонија.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Продолжуваме со работа по 72-та седница на Собранието на Република Македонија .

Пратениците Есад Рахиќ, Илјаз Халими, Замир Дика, Фатмир Асани, Зуди Џелили, Ружди Матоши, Мендух Тачи, Џевдет Насуви, Љупчо Ѓеорѓиевски, Љубе Бошковски, Никола Груевски, Петар Наумовски, Ганка Самоилова-Цветанова, Слободан Чашуле, Трифун Костовски, Гајур Сарач, Благоја Гешоски, Ванчо Георгиев, Али Ахмети, Ванчо Стаменков и Сашко Кедев, ме известил дека од оправдани причини не се во можност да присуствуваат на седницата.

Продолжуваме со претсресот по текстот на Предлог на законот за финансирање на единиците на локална самоуправа.

Има збор пратеникот Коце Трајановски, а по него нека се подготви пратеникот Аднан Јашари.

Повелете г-дине Трајановски.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Благодарам, претседателе,

На дневен ред е Предлог на закон за финансирање на единиците на локална самоуправа, втора фаза. Сметам дека практично долу требаше да почне децентрализацијата на Република Македонија, а не да почне Законот за територијална организација и Законот за градот Скопје. Значи, ова е втора фаза,

заврши амандманската расправа, Овој закон не е толку популарен, како што беше Закјонот за територијална организација и Законот за Градот Скопје, но сметам дека е многу значаен за успешно функционирање на единиците на локална самоуправа. Сметам дека е значаен и суштински закон и затоа на овој закон треба да му посветиме посебно внимание. Ако Законот за територијална организација и Законто за градот Скопје, ја опфаќаа или ја третираа територијата и жителите во Република Македонија, овој закон ги дефинира парите кои ќе бидат потребни на располагање на единиците на локална самоуправа. Ова е еден од најважните закони од пакетот на закони за децентрализација од областа на финансиската децентрализација, бидејќи од оваа област, овој основен закон, овде се наведени сите извори приходи на општините, дел од тие извори се детално дефинирани, како ДДВ, персонален данок, извори од самопридонеси, трансфери од буџетот, од дотации наменски капитални, блок дотации, а дел се само наведени, како што се локални даноци, даноци од имот, од наследство, од промет на недвижности. Исто така, само се наведени локалните такси, административните такси, комуналните, за кои што за овие кои што се само наведени постојат посебни закони, кои ќе ги разгледаме како следни точки од денешниот ред на оваа седница.

Значи, ова е, на некој начин како матичен закон во областа на финансиската децентрализација. Во основа постојат два вида на извори на финансирање, а тоа се од сопствени извори и трансфери на средства од буџетот на Република Македонија и од Буџетите на јавните претпријатија. Да видиме што е различно во оваа втора фаза во однос на првата фаза. Сигурно, најзначајната разлика е во областа на персоналниот данок и данокот на ДДВ, каде што проценките се зголемија и кои се разликуваат, така што во ДДВ се зголемија, во персоналниот се намалија. Меѓутоа, она што сакам да го потенцирам е тоа дека ниту во првата фаза, па еве ниту во втората фаза немаме некоја посеопфатна анализа или поголемо образложение зошто се овие проценти. Секоја од општините требаше поединечно да добиеме колку средства ќе остварува од сопствените извори и колку ќе има од трансферите од Буџетот на Република Македонија и Буџетите на јавните претпријатија и согласно нивните надлежности, дали се тие доволни или не, нормално според постојната територијална организација или пак ако се нуди нова територијална организација, тогаш требаше да бидат и да се даде видување колку ќе бидат тие поединечно по секоја општина и од новата територијална организација. Инаку, еве во оваа втора фаза, прво ја гледавме територијалната организација, а потоа финансирањето, додека во втората фаза беше обратното. Сметам дека најпрво требаше да се види

финансирањето како што беше во првата фаза и со обидување на предлогот на законот новиот за територијална организација. Но, ништо од тоа. Значи, само врз основа на глобални и општи проценки и нормално врз основа на искуството кое што се има во Министерството за финансии и другите министерства даден е овој предлог закон за финансирање на единиците на локална самоуправа.

Сметам дека е неспорна потребата од децентрализација, особено од финансиската. Впрочем тоа е дефинирано и во Уставот на Република Македонија во член 114, став 4 кој вели дека општините се финансираат од сопствени извори на приходи и средства од Републиката. Се мисли на трансфери од Буџетот на Република Македонија и буџетите на јавните претпријатија. Потоа, исто така, потребата од финансиска децентрализација дефинирана и во Европската повелба за локална самоуправа и на крајот во нашето законодавство во Законот за локална самоуправа, во делот на финансирање на општините, каде е наведено дека општините треба да се финансираат од сопствени извори на приходи и од трансфери во Буџетот на Република Македонија.

Ова е втора фаза и јас би сакал да видиме кои се разликите во однос на првата фаза. Да видиме дали се прифатени дел од сугестиите од првата фаза на расправата овде во Парламентот, како и сугестии од експерти и стручни лица кои што ги даваа своите мислиња по трибини и по јавните гласила.

Ќе почнам од членот 4, каде приходот е од персоналниот данок и би сакал да кажам дека во овој член дефиниран е приходот од перисоналниот данок. Меѓутоа, во образложението не се ни спсоменува овој член, образложението од втората фаза на овој закон, иако сакам да потенцирам дека овде има промени во процентот од персоналниот данок на лични примања од плати од физички лица наплатени во општината во која се пријавени со постојано живеалиште и престојувалиште. Значи, во првата фаза тука беше предложено 3,1%. Во втората фаза Министерството како овластен предлагач на Владата предложи 2,5% што го смали за 20% овој процент. Со интервенции и со амандман на Парламентарното мнозинство овој процент се покачи на 3,0%, меѓутоа, се прашувам зошто не беше 3,1%. Тоа сигурно заради полесни пресметки, бидејќи е заокручена бројката без децимали. Во секој случај загрижува тоа што воопшто нема никакво образложение, ниту во првата фаза, каде што беше 3,1%, ниту сега во втората фаза кога се намалува, па се променува, сигурно и тој амандман беше договорен со парламентарното мнозинство, значи корекција сега на Владата преку парламентарното мнозинство.

Она што сакам да го истакнам овде во овој закон за финансирањето на единиците на локална самоуправа, онаму каде што се спомнуваат сопствени извори на приходи, тука воопшто не е дадено на единиците на локална самоуправа да собираат или да имаат средства од концесиите на природните богатства, од концесионерите или од нивното плодуюживање. Се искористуваат огромни богатства, природни преку сепарации преку каменоломи, со издавање на пасишта и шуми и тоа претежно во сиромашните општини. Притоа, се оштетува инфраструктурата во тие општини, најмногу патиштата. Се очекува и се загадува околината, меѓутоа единиците за локална самоуправа воопшто немаат никаков приход од тоа, особено ако концесионерот има фирма која што не е седиште во таа општина.

Најпознат е примерот со с.Огњанци, во сиромашната општина Петровец, бидејќи е сиромашна со пари а богата е со природни ресурси, таму од сепарациите, фирмите кои што имаат сепарации и се поблиску до Вардар го уништуваат патот кој што води од Огњанци до Петровец, на последните избори дури им беше ветено дека ќе биде направен, но ништо од тоа. Меѓутоа, она што сакам да го потенцирам е тоа што општината не може и нема средства, нема извори на средства за да може овој пат да го поправи, а концесионерите парите кои што треба да ги даваат заради плодуюживање, заради искористување на тие природни богатства, ги даваат некаде во некои министерства. Ова е практично еден класичен грабеж на богатството на општините. Скоро сите пратеници од опозицијата укажавме дека тие треба да бидат во некоја форма дадени во изворите на приходи на единиците на локална самоуправа уште од првата фаза, меѓутоа, тоа не се оствари и остана отворено. Сметам дека со ова единиците за локална самоуправа ќе им биде ускратен еден значаен извор на приход, особено ќе потенцирам во сиромашните општини, кој што би бил можеби и пресуден за нивното опстојување.

Понатаму, покрај персоналниот данок, кој што се промени во втората фаза, исто така, сакам да потенцирам дека и приходот од данокот на додадена вредност, нема во образложението ниту збор, мислам на образложението во втората фаза на крајот од овој закон, за измените кои што се прават во процентот на ДДВ, имено разликите се драстични во однос на правата фаза. Значи во првата фаза беше предложено 1%, во втората фаза 2,5%, со амандман на парламентарното мнозинство кој што беше усвоен, се застапа на 3,0% а ние како опозиција побаравме 4% да биде.

Значи од 1% во првата фаза се зголемува на 2,5%, тоа значи се зголемува за 250%. Значи два ипол пати се зголемува овој процент на ДДВ, и ниту збор во Законот зошто е тоа така.

Сметам дека требаше да се објасни, значи уштеј во образложението да се каже, зошто е овој процент значи 2,5 пати зголемен. Не е 10, не е 20, ако рековме дека кај персоналниот данок е 20% намален, може некако да тоа го прифатиме, меѓутоа како некоја корекција заради недобро предвидување и за едни нови согледувања, меѓутоа, овде 250% се промени од еден одреден процент на данок, кој што ќе биде изворт на приход на како трансфер од Буџетот на Република Македонија по овој основ, или дотација. Во овој случај, значи, сметаме дека е крајно несериозно на ваков начин, да се доставува Закон до пратениците во Парламентот на Република Македонија.

Исто така, има е наменски дотации во членот 10 преку проекти, или програми со Буџетска пресметка со следната буџетска година, и досега го имаше овој данок, овој извор на приход не е данок, значи тоа е од фондот за магистрални и регионални патишта, меѓутоа сега е во една подруга форма тоа дефинирано. Сега во членот 11 има капитални дотации, тоа досега беа од бирото за недоволно развиени, од одредени министерства. Министерство за транспорт и врски, за земјоделие, и други, кои што капитални дотации се користат за финансирање на инвестициони проекти од единиците локална самоуправа.

Во членот 12 се дефинирани блок дотациите, значи член 12 од Законот за финансирање на локална самоуправа во втората фаза значи блок дотацијата се користи за финансирање на надлежностите утврдени во член 22 од Законот за локална самоуправа и тоа во точките 5 за финансирањето на културата, во точката 7, за социјална заштита и заштита на деца, во точка 8, за образование и во точка 9 за здравствена заштита. Она што сакам тука да го потенцирам е тоа што во месец јуни ние го донесовме законот за пожарникарство, во кој што предвидовме дека тоа ќе биде под надлежност на единиците на локална самоуправа. Ако го погледнеме член 22 од Законот за локална самоуправа ќе видиме дека по точка 11 и таму е предвидено да пожарникарството биде надлежност на единиците на локална самоуправа. Зошто тоа не беше ставено во првата фаза неznam. Меѓутоа уште повеќе зачудува што овде во оваа втора фаза, тоа не е ставено. Можеби некаде е предвидено финансирањето на пожарникарството преку другите извори на приходи на општината, меѓутоа тоа не е објаснето. Ако овие наведени овде во овој член 12, значи како блок додотации, и дефинирање во член 22 од Законот за локална

самоуправа сметам дека и пожарникарството требаше овде да биде дефинирано така да под точка 9 да биде и точка 11. Ова особено е важно со оглед на тоа што противпожарните единици во единиците на локална самоуправа сега кога ќе припаднат тие се сега под Министерството за внатрешни работи, значи имаат бенифициран стаж, имаат плати кои што соодветствуваат со Министерството за внатрешни работи, а мораме да признаеме дека тие се многу поголеми отколку платите на администрацијата во локална самоуправа. Имаше и предлог или сугестии од ЗЕЛС, дека навистина оваа да речам оваа надлежност која што сега ќе ја добијат единиците на локална самоуправа треба да биде финансирана со блок дотации со оглед на тоа што има голем број на вработени, некаде исто некаде дури и повеќе отколку што има број на вработени во единиците на локална самоуправа, после тоа исто така и платите на овие вработени не се мали, значи некаде можњеби паѓаат исто или повеќе колку што се платите на вработените во единиците на локална самоуправа и трето поради тоа што тука има навистина значање тоа што овие единици на противпожарна единица треба да бидат опремени со современи средства како би можеле да одговорат на функцијата и на намената за кои што тие се формирани.

Уште еднаш ќе искажам жалење, ова не е предвидено тука, а исто така и жалење доколку е предвидено во другите извори на приходи преку проценти, а дали се зголемени, тоа министерот ќе го каже, што на нас воопшто не ни е предочено.

Инаку, се согласувам, добро е што има Комисија за следење на развојот на системот на финансирањето на општините, но дали треба да биде Комисија, ова е секако некое тело, составена вака како што е составена или треба да биде некој сектор од некое министерство, за мене останува отворено прашањето.

Исто така останува отворено прашањето на мандатот на оваа Комисија. Вака недефиниран мандат значи дека финансиската децентрализација немаме предвид, немаме рок до кога планираме да ја завршиме, и затоа сметам дека тука треба да се дефинира, покрај другото, и мандатот на оваа Комисија за следење на развојот на системот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Со оглед на тоа што во постојниот Закон не беа добро дефинирани односите меѓу Советот на единицата на локалната самоуправа и градоначалникот, така што во многу случаи имавме одредени единици на локалната самоуправа да се блокирани, многу често Буџетот на општината што го предлага градоначалникот воопшто не можеше да се донесе, Советот не му го прифаќа и во тој случај овде е

дефинирано дека може да има и времено финансирање од 1 јануари до 31 март, меѓутоа, во членот 28 во донесување на Буџетот, меѓутоа, не е дефинирано што ако и по 31 март не се донесе Буџетот за тековната година за општината, што ќе се направи тогаш, дали ќе се продолжи и понатаму со времено финансирање или ќе се употребат некои механизми. Овде е оставена претпоставката дека по тие три месеци од 1 јануари до 31 март ќе се донесе Буџетот на општината, но праксата покажува дека не е секогаш така.

Истото се однесува и за Годишната или завршната сметка на општината, и тоа не е до крај дефинирано.

Она што сакам исто така да го потенцирам во казнените одредби прекршоците се многу мали, знаејќи со какви средства располага општината мислам на одредени општини особено големите, прекршоците се со парична казна од 30 до 50 илјади денари, мислам дека десет пати треба да се зголемат овие прекршоци за да имаме вистински прекршоци, вистински казни за тие што го прекршуваат мислам на раководните или одговорните лица на општината.

Тоа би било од прилика се што сакав да кажам околу финансирањето на единиците на локалната самоуправа, тука се вели дека ќе се применува од 1 јануари 2005 година, дека во текот на септември ќе бидат донесени уредбите и методологијата за распределба на средствата. Еве, сега сме септември, неznam дали ќе се успее да се донесат, ако се успее тоа значи дека е добро.

Овде се вели дека законот ќе се применува од 1 јануари 2005 година, највероватно оваа проекција била предвидувачка дека ќе биде новата територијална организација, меѓутоа, еве се закажа референдумот, затоа останува дилемата што значи овој датум, дали останува и за постојните единици на локалната самоуправа со оглед на тоа што постојната територијална организација ќе функционира најмалку до март следната година за кога се закажани локалните избори, така што овој датум веќе дава одредена дилема во тоа размислување.

На крајот би сакал да кажам за кадровската екипираност, подрачните единици на министерствата кои сега се лоцирани во општините, значи работат за единиците на локалната самоуправа, а всушност се под министерствата, сега би требало да потпаднат, бидејќи тие надлежности ги преземаат општините, би требало да бидат вработени во општините, меѓутоа, во овој закон, се надевам и во другите, има одредени стручни профили кои се строго наведени какви би требало да бидат за да можат одредени надлежности да се сервисираат во општината, неznam дали е направена некоја анализа какви профили има во подрачните единици и какви

профили се потребни за идното функционирање на општините, да се види колку од вработените не ќе можат да се префрлат во единицата на локалната самоуправа и во тој случај што ќе биде со тие вработени во постојните подрачни единици на министерствата кои се лоцирани во единицата на локалната самоуправа.

Градот Скопје воопшто не е спомнат во овој закон, неznam дали е доволно тоа што е кажано општо како единица за локална самоуправа како за сите единици на локалната самоуправа, бидејќи знаеме дека Градот Скопје со општините е како посебна единица за локална самоуправа една специфична и затоа е дефинирана со посебен закон. Незнам дали и во Законот за Градот Скопје е доволно тоа што е кажано во врска со финансирањето на единицата на локалната самоуправа во конкретниот случај дали ќе има свое право отсликување и во општините на Градот Скопје. Благодарам.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Повелете г.дине Јашари, а нека се подготви пратеникот Ристана Лалчевска.

АДНАН ЈАШАРИ:

Благодарам претседателе.

Сите знаеме дека за вршење на надлежноста единиците на локалната самоуправа можат да имаат одредени финансиски средства на располагање во услови кога се врши пренесување на надлежностите од централно на локално ниво нормално е да се бара извори преку кои се обезбедуваат потребни средства за вршење на овие надлежности.

Со Предлогот за кој станува збор треба да се обезбеди соодветна рамка за начинот на финансирањето на локалната власт со што еднаш ќе се направи операционаизација на уставните одредби и на Рамковниот договор во однос на независноста на локалната власт како реална вредност на уставниот поредок во Република Македонија.

Токму поради ова мислам дека преку фискалната децентрализација треба да се овозможи финансиското работење со тоа што ќе се решат секојдневните проблеми на граѓаните. Мислам вака, бидејќи преку децентрализацијата очекувам единиците на локалната самоуправа да бидат вистински урбани средини во посебни политички, економски, социјални, културни, еколошки и над се општински преку кои граѓаните ќе можат да ги остваруваат своите интереси и потреби.

Во согласност со членот 9 алинеја 1 од Европската повелба за локална самоуправа, единиците на локалната самоуправа треба да им се обезбеди

фискална независност. Мислам дека една ваква независност може да им се обезбеди само преку сопствените извори со кои единиците на локалната самоуправа независно ќе располагаат.

Овие извори на приходи во одредена мерка имаат ненаменски карактер, бидејќи целта на овие трошоци не се предвидени како што се предвидени за таканаречените дотации кои во суштина се сметаат како наменети приходи. Како такви извори на приходи во согласност со тоа што е предложено во овој Предлог на закон се сметаат данокот на имот, со три подвида како што се: данокот на наследство и подароци, данокот на промет на недвижности и данокот од имот.

Предлагачот во овој Предлог на закон ја предвидува можноста за предвидување на други даночни форми на тоа што е предвидено во даночниот систем на Република Македонија кој во суштина ќе имаат локален карактер. Покрај овие даночни форми во сопствените извори се предвидуваат и разни локални такси како комунални, административни и разни такси од локален карактер предвидени со закон, на разни локални надоместоци од имот, од камата, приходи од разни донации, казни во пари утврдени со закон, од самопридонеси и т.н.

Во групата на приходи кои во суштина немаат наменски карактер, туку не се ни сопствени предлагачот предвидува приходи на персонален данок, приходи на физички лица кои вршат занаетчиска дејност или физички лица кои имаат основано работен однос во местото на живеење во единицата на локалната самоуправа.

Во оваа насока во првиот случај данокот уплатен од сите приходи или на приходите прибрани со овој данок како извор на локалната самоуправа кое има посебно значење кога се има во предвид измените кои се нудат во Законот за занаетчиска дејност се предвидува можност занаетчијата да може да се запише и за вршење на неколку дејности кои до сега немал можност да ги оствари.

Лично мислам дека и покрај тоа ќе биде добро процентот од данокот од 2,5% односно изменет со амандман поднесен и прифатен од претставникот на Владата за 3% за персоналниот данок предлагам процентот да биде повисок од причина да се обезбеди повисока количина на средства.

Имајќи го во предвид фактот дека единиците на локалната самоуправа во согласност со тоа што е предвидено во Законот за локална самоуправа во членот 22 се пренесуваат низа надлежности од разни области, предлагачот остварувањето на овие надлежности ги поврзува со обезбедување на средства во согласност со надлежностите кои треба да ги врши единицата на локалната самоуправа од разни извори наменети од приходите како што се разни дотации од Буџетот на Република

Македонија и дотации од разни фондови со кои се обезбедуваат дополнителни средства за финансирање на одредени надлежности утврдени со закон.

Во оваа насока треба да се нагласат приходите од ДДВ, данок кој е најзначајна форма во даночниот систем, бидејќи од оптите даночни приходи мноштвото приходи се одбезбедуваат од овој вид на данок.

Во оваа насока треба да се нагласи, за разлика од првата фаза кога беше предложен данок од 1%, во оваа фаза имаме даночен процент од 2,5% или 3% што во суштина се согласува со барањата на многу пратеници за зголемување на овој даночен процент. Од друга страна предвидувањата од бројот на жители како законска обврска за поделба на прибраните средства од ДДВ е еден факт за кој лично мислам дека има големо значење, бидејќи и граѓаните се даночни обврзници на ДДВ.

Од оваа група на извори треба да се нагласи и дотацијата како што е капиталната, блок дотации, наменети дотации и др. Но, и покрај тоа користењето на ДДВ од единиците на локалната самоуправа ќе го утврдат на независен начин користењето на сите видови дотации кои ќе можат да се користат за финансирање на конкретните активности. На пример капиталните дотации ќе се користат за финансирање на инвестиционите прокети, блок дотациите можат да се користат за финансирање и остварување на надлежностите на општините предвидени со членот 22 од Законот за локалната самоуправа како што се од областа на културата, социјалната заштита, заштитата на детето, образованието, здравството, дотации кои сигурно во скоро иднина можат да се пренесат во локалната самоуправа нормално во услови и постапка предвидена со Предлог законот за кој говориме.

Длабоко сум убеден дека и капиталните дотации ќе треба да се пренесат на ниво на локалната самоуправа, бидејќи ќе биде тешко да се утврди развојот на една единица на локалната самоуправа преку програмата која ќе ја утврди централен орган.

Земено во целина оценувам дека преку овој Предлог закон направени се залагања да се обезбеди соодветен однос помеѓу приходите и расходите што ќе ги имаат единиците на локалната самоуправа. Благодарам.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Повелете госпоѓо Лалчевска, а нека се подготви пратеникот Љубисав Иванов Синго.

РИСТАНА ЛАЛЧЕВСКА:

Благодарам г. претседателе, колеги и колешки пратеници, господа од Владата,

Би сакала накратко некои свои видувања по текстот на овој закон.

Прво, овој закон го сваќам како прв чекор во реализирање на фискалната децентрализација вклучително и оние закони кои треба да го имплементираат овој закон, тоа се законот за данок на имот, законот за комунални такси, законот за измени и дополнувања на Законот за административни такси и т.н.

Ова е еден основен закон на кој треба да му се посвети посебно внимание

Во првата фаза доста се расправаше, се дадоа многу предлози за подобрување на текстот на законот, дел од нив се прифатени, но одреден дел не се прифатени, па би сакала да подебатирам околу оние делови кои Владата не ценела дека треба да се прифатат и да се внесат во законското решение.

Прво, околу процентот од ДДВ кој треба да биде даден на единиците на локалната самоуправа, овде имаше многу интересно движење, во првата фаза беше предложен 1% за потоа во втората фаза да дојдеме до 2,5% и да биде прифатен амандман кој ќе зафаќа 3% од ДДВ кои ќе одат за единиците на локалната самоуправа.

Овде ми зборува дека Владата, за жал, прво, да кажам дека овој процент сигурна сум дека не е доволен, треба многу повеќе, за почеток можеби 5%, 5,5% би бил стартен процент кој би им овозможил пристоен приход на единиците на локалната самоуправа, меѓутоа, ваквото ретерирање на ставот на Владата укажува на тоа дека Владата немала исцрпна анализа и немала стратегија колку средства се потребни за почеток од ДДВ за локалната самоуправа и колку таа квота е задоволителна за почеток да можат единиците на локалната самоуправа да влезат во костец со новите обврски кои ќе дојдат со децентрализацијата.

Меѓутоа, јас фискалната децентрализација ја сфаќам како еден процес долготраен кој е жив, кој никогаш не завршува со еден закон и со неколку измени. Се надевам дека наскоро можеби ќе се увиди дека е потребно поголем процент, па ќе се изврши измена на законското решение, ќе се зголеми процентот од ДДВ и ќе им се овозможи поголеми средства на единиците на локалната самоуправа. Тоа би било во тој дел.

Јас и во првата фаза и во расправата на Комисијата за финансирање и буџет, укажував од потребата од приходи од концесии од оние добра кои ги имаат општините. Дел од тие приходи на концесии секако дека треба да одат за

општините, бидејќи тие средства и така ќе и бидат значајни на локалната самоуправа, бидејќи ние имаме општини, голем број на општини кои имаат во своите атари природни богатства кои можат да ги даваат под концесии и со тоа да остварат голем дел на средства кои ќе им бидат дојдени во нивните буџети.

Министерот ми даде некакво објаснение дека треба да се разгледа другата законска регулатива, која го регулира ова прашање и да се види како тоа ќе биде регулирано. Овдека во овој закон добив објаснение дека е сместено во членот 4 мислам, точката 8, како други извори на приходи, меѓутоа никаде не стои дека тоа ќе бидат приходи од концесии. Јас би сакала да појасна дека кај нас, според законот постојат три вида на сопственост, а тоа е приватна сопственост, државна и општинска сопственост и на мислење сум дека треба да се изврши интервенција во овој системски закон, и децидно да се појасни што е тоа општинска сопственост, кој е режимот на користење и на управување со ваквата сопственост за да им се овозможи сега на општините оваа сопственост која се наоѓа во нивните атари, да можат законски, значи да биде определено и да можат да ја даваат под концесија и да остваруваат и те како значителен дел на приходи во своите буџети.

Се надевам дека наскоро Министерството да предложи решение во оваа насока, дека ќе извршime измени и дополнување на овој системски закон и ќе ги дооформиме членовите што се однесуваат на овој вид на сопственост, ќе ја унапредиме и ќе им овозможиме на општините да стопанисуваат со нивниот имот и да остваруваат значителни приходи во своите буџети.

Тоа би било околу моето барање на приходи од концесии, иако сега не е реализирано, се надевам дека наскоро, министерот покажа подготвеност дека за скоро време ќе има на повидок некакво решение на ова прашање.

Друго што би сакала да укажам е дека во Предлогот на текстот стои дека општините до 31 декември 2001 година, тоа е членот 45, ќе се започне со спроведување на планот за разрешување на заостанатите обврски што произлегуваат од долговите, барем такво појаснување добив, ако таквите долгови бидат пријавени а се направени до 31 декември 2001 година. Со оглед дека е при крај мандатот, а секако тоа треба да се оствари во соработка со градоначалниците, а со оглед на фактот дека според нашата законска регулатива требаше да имаме избори во октомври, па се одложија за ноември, па потоа повторно ги одложивме за март, така што се создаде една таква состојба што не знам колку сегашните градоначалници беа во дослух со Министерството околу реализирање на овој

проблем. Навистина искажувам страв дека одредени општини кои што имаат долговни салда, не ги пријавиле своите долгови, колку Министерството се залага навистина да се добие реална слика за таквото долговно салдо на општините и да се изнајдат начини како ќе се разреши таквата состојба во општините за да би можеле и тие, рамноправно со другите општини, да стартуваат во децентрализацијата и да можат да ги прифатат новите обврски што доаѓаат со новата законска регулатива што ја диктира токму децентрализацијата. Да не ни се случи поради неагилност или неажурност на одредени градоначалници да ги оставиме општините со долговни салда и следните локални власти да не можат да изнајдат начини како ќе ги разрешат тие долговни салда. Имаме ние општини кои наследиле од некои претходни локални власти долговно салдо, не успеале да ги елиминираат, како што е случајот во мојот град од каде јас доаѓам, градот Охрид што веќе два мандати се пренесува тоа долговно салдо што локалната самоуправа, за жал, не може сама да го разреши. Навистина би сакал да слушнам од министерот до каде е оваа работа, затоа што времето што е означено во овој Предлог на закон се приближува. Тоа значи дека немаме многу време. Дали е направен тој план, дали се снимени состојбите и дали има на повидок разрешување или план како ќе се разрешуваат ваквите состојби во општините што имаат долговни салда? Тоа би било околу тој член.

Инаку, би кажала дека, иако со мали недостатоци, јас го поддржувам овој закон, бидејќи силно верувам дека е прв чекор во отпочнувањето на фискалната децентрализација, иако можеби таа не е права фискална децентрализација бидејќи приходите на општините 20 и нешто или над 20% ќе бидат од сопствените избори, а останатото ќе оди од блок дотации, значи не е онаа вистинска децентрализација што би ја посакувала и јас, верувам и многу колеги овде, а секако би ја посакувале и локалните власти, меѓутоа тоа е процес што ќе трае и ќе се унапредува, така што се надевам дека идните решенија што ќе доаѓаат во оваа свера ќе бидат и те како поповолни за единиците на локалната самоуправа.

Благодарам.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Благодарам госпоѓо Лалчевска.

Повелете г. Иванов, а нека се подготви пратеникот Ангел Димитров.

ЉУБИСАВ ИВАНОВ СИНГО:

Благодарам господине претседателе,

Имам потврдени информации дека овој закон се подготвува повеќе од три години. Што значи на тој закон работеше и претходната Влада, работеа повеќе министри за финансии, меѓутоа честа му падна на сегашниот министер за финансии г. Поповски да го предложи во Парламентот и да го брани.

Ако навистина имавме толкав временски период на кој што во ова Министерство се работеше на овој закон, тогаш тој можеше да биде сеопфатен и да биде многу поквалитетен, поиздржан и многу работи со претходни анализи, студии, испитувања итн, да се дојде до многу релевантни податоци. Веројатно тогаш и кога расправавме за Законот за територијална организација на Македонија или како што најчесто го викаат за територијална поделба, уште еднаш ќе потврдам дека веројатно немаше да има толку големи притисоци за формирање на општини, затоа што математиките ќе покажеа дека изворите што требаа да се обезбедуваат во тие општини, а и понатаму со децентрализација на фискалната политика, тие општини ќе немаа услови за опстојување. Па и во овоие општини, сега, 80 и колку, веројатно ќе се согледаше дека дури и целиот процент од данокот на додадена вредност, а и данокот од личен доход не ќе беа во состојба да ги финансираат тие општини, па дури и средствата што ќе се собираат во самата општина по основа на данок на имот, на такси итн.

Имајќи предвид дека ние имавме големо искуство со ваквиот Закон, тоа искуство датира од пред 30-тина години и дека сосема имавме ист Закон во Стара Југославија во која што Република Македонија имаше Закон за локална самоуправа од 30 и толку општини и тогаш се направија вакви анализи и студии. Се констатира 30 и толку општини, дека половина од нив не можат да се самофинансираат. Затоа се изгради една политика да тие општини се развиваат многу побрзо. Се донесе Законот за развој на неразвиените општини, се со цел секоја општина да се доведе во состојба да сама ги обезбедува, низ економски развој, да сама ги обезбедува средствата за покривање на своите потреби.

Ако и сега и така се постапеше, па се согледаше колку општини можат да се самофинансираат, колку ќе можат да тоа го направат со еден додатен развој, значи со инвестиции, со вложување на средства, со преработувачките капацитети, во економскиот развој, било тоа да е во индустријата, било тоа да е во земјоделието, туризмот, градежништвото, сите дејности низ кои што се одвиваат економски процеси, низ кои што можат да се вработуваат луѓе, да се зголемуваат приходите од данокот на лично доходи, а исто така и приходите од данокот на додадена вредност, тогаш ние ќе имавме, заедно со сите овие закони што го следат

овој закон, еден таков закон за развој на неразвиените подрачја на Македонија или нешто такво слично.

Инаку, не е доволно само да се пренесат надлежности на општината, во сите домени: во образованието, здравството, во културата, во спортот, во економијата итн, ако тие надлежности не можат да се квалитетни финансиски сервисираат. Вие гледате дека сега и покрај зголемувањето на стапката на данокот за додадена вредност, дека општините реагираат со тоа што им се пренесуваат за финансирање на противпожарните друштва. Значи, тие не би сакале да им се пренесуваат надлежности за кои што тие немаат доволни извори на финансирање и општините не се борат во тој поглед да се врши некоја позначајна децентрализација, затоа што тие се свесни дека власта без пари нема власт. Има надлежности, меѓутоа ако тие надлежности не можат да се финансираат и нема доволно средства за тие намени, тие претставуваат голем проблем за самите општини.

Според тоа, децентрализацијата практично значи и голема децентрализација на средствата што се собираат на ниво на држава и тоа така да се прави, било да се наменски, било да се капитални, било да се низ блок трансакции итн, да се обавува според однапред утврдени клучеви. Затоа што ние сме повеќепартиско општество. Партиите на власт се менуваат. Праксата и искуството покажуваат дека таму, во оние општини во кои на власт се партии што се во опозиција на државно ниво, таквите општини, често пати нивните судбини зависат од волјата на поединци од волјата на министерот, на Владата итн.

Според тоа, ако ние сакаме да имаме успешна држава мораме да направиме такви механизми да успешно функционира целокупната структура на државата, тоа да биде ослободено од поединечна волја и од поединечно однесување. Во тој поглед зборував и кога се расправаше за првата фаза од законот. Не гледам некои позначајни поместувања. Меѓутоа познавајќи го министерот за финансии, мислам дека во оваа смисла мора многу да размисли затоа што може утре пак да биде со мене заедно во опозиција, па тогаш ќе констатираме дека сме погрешиле при донесувањето на ваквиот закон.

Сега јас не инсистирам да имаме веднаш паралелен закон за развој на неразвиените подрачја. Ние имаме еден Закон за ридско-планинските подрачја. Меѓутоа, тој не е соодветен за ваква намена. Меѓутоа, би замолил да Министерството за финансии покрене една иницијатива, заедно со Министерството за економија, да се пристапи кон изработка на една детална студија, анализа, како ние во иднина, имајќи предвид дека децентрализацијата на фискалната политика ќе

се одвива во многу позначајно темпо, а тоа така беше во периодите од пред нашето осамостојување, да се изработи еден солиден проект што ќе значи оспособување на општините за самостојно и независно финансирање и опстојување.

Благодарам.

(Во отсуство на господинот Љупчо Јордановски, со седницата продолжи да раководи госпоѓа Лилјана Поповска, потпретседател на Собранието).

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Збор има господинот Ангел Димитров.

АНГЕЛ ДИМИТРОВ:

Почитувана госпоѓо потпретседател, почитувани претставници на Влада, почитувани колеги пратеници,

Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа, за разлика од Законот за новата територијална организација и во оваа фаза од неговото донесување, како и претходната, предизвикува многу помалку дискусии во Парламентот и помал интерес кај пошироката јавност. Се разбира, ова не значи дека овој закон е помалку значаен или поедноставен од Законот за територијална организација, но очигледно со него не можат да се прават политички манипулации и испревртени приказни како со Законот за територијална организација. Во суштина, се работи за многу значаен и сложен закон, со што ќе се обидеме да изградиме еден нов систем на финансирање на единиците на локална самоуправа, со што, многукратно во однос на состојбата денес, ќе се зголеми финансиската самостојност на општините и ќе се создадат услови за финансирање на новите зголемени надлежности на локалната самоуправа.

Јас сум реален и не можам да кажам дека со овој закон се врши вистинско и целосно финансиско осамостојување на општините. За да може тоа да се оствари ќе биде потребно општините да остваруваат многу повисок процент на сопствени приходи, а средствата што ќе се добиваат од Републичкиот буџет да бидат во вид на општа дотација за чие користење општините самостојно ќе одлучуваат, а не во вид на наменски дотации.

Дали во Македонија денес постојат услови за брза и целосна фискална децентрализација?

Во услови кога секојдневно читаме и слушаме од јавните медиуми за општини што не можат да си ја платат потрошената електрична енергија, општини чии општински згради се дадени под хипотека што треба да се реализираат и општини чии неплатени обврски некои градежни фирми отидоа во стечај, не смеаме

да се избрзуваме и треба целиот процес многу повнимателно да го реализираме. Затоа, со право, предлагачот на законот во Главата ИЦ, предвидел низа мерки со кои спроведувањето на фискалната децентрализација го спроведува во фази. Значи, во еден преоден период во кој што треба да созреат одредени услови и да се видат сите негативности и слабости од почетниот период, што се разбира ќе биде и најтежок.

Истовремено во членот 15 точка 1 се предвидува Владата да формира комисија за следење на развојот за системот на финансирање на општините. Владата, Министерството за финансии и оваа комисија што ја спомнав во овој период ќе мора многу внимателно да ги следат сите служувања во првата фаза како би можело да се отпочне со трансфер на средствата во втората фаза од фискалната децентрализација.

За тоа колку е битно општините успешно да ја поминат првата фаза, само ќе напоменам дека во втората фаза се отпочнува со блок дотациите со кои се финансираат многу важни надлежности за општините, како што е културата, социјалната заштита, детските градинки, основните и средните училишта и примарната здравствена заштита.

Согласно член 46 од законот, општините кои не ќе можат да го решат проблемот со заостанатите обврски и чија сметка е неликвидна, нема да можат да отпочнат со реализација на новите надлежности од член 22 од законот за локална самоуправа. Поради оваа претпазливост, со неколку мои колеги предложивме амандман на член 46, со цел да не се направат одредени пропусти, намерни или ненамерни, кои во иднина би довеле до блокада на жиро сметките на општините и проблемот со финансирање на новите надлежности. Како што знаете амандманот не беше прифатен од страна на претставникот на предлагачот, бидејќи имаше одредени правни несогласувања и ние амандманот го повлекохме. Но, затоа Министерството за финансии ќе мора да вложи огромни напори, во текот на координацијата со општините, за решавање на останатите обврски, согласно 45 од законот.

Предлагачот, со измените на стапките од персоналниот данок и ДДВ, ги зголеми приходите на општините за повеќе од 310 милиони денари, во однос на првиот предлог. Со прифаќањето на нашиот амандман на членовите 5 и 9, за повеќе од 455 милиони денари, во однос на првиот предлог.

Од многу претставници од опозицијата, во досегашната расправа беше истакнато дека предвидените приходи на општините нема да бидат доволни за остварување на нивните зголемени надлежности и за остварувањето на вистинската фискална децентрализација. Затоа во продолжение на моето излагање ќе го кажам и моето мислење во однос на ова прашање.

Најпрвин општините би ги поделил на два вида и тоа општини во кои постојат институции и јавни установи кои ги вршат новите надлежности од член 22 од Законот за локална самоуправа и општини во кои такви институции постојат само делумно или воопшто не постојат. Овие вториве, согласно член 24 од Законот за локална самоуправа ќе бидат приморани овие работи од јавен интерес да ги делегираат т.е. да ги пренесат на други правни или физички лица, врз основа на договор за извршување на работи од јавен интерес. Истото ќе мораат да го сторат и со работите на утврдување и наплатата на сопствените приходи, ако немаат доволен број на обучена општинска администрација, согласно член 16 точка 2 од Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа. Се разбира, и за едните и за другите работи од јавен интерес и од локално значење, кои се во нивна надлежност, тие ќе мораат да платат на оние кои за нив ќе ги вршат овие работи. Затоа сметам дека ваквите општини кои се помалите и руралните општини во Македонија кои и понатаму останаа да постојат, со новите извори на приходи, а особено приходите од персонален данок и ДДВ ќе добијат многу повеќе средства за финансирање на досегашните надлежности, како на пример, комуналните дејности, изградбата и одржувањето на инфраструктурата, планирањето и водењето на локална економска политика и некои други општи дејности за чие вршење не се потребни установи и институции кои вработуваат многу повеќе администрација и е потребно изградба на соодветни објекти. Со еден збор ќе дојде до подобро вршење на досегашните надлежности. Истовремено овие општини ќе имаат проблем со вршењето на новите надлежности за кои немаат ниту човечки ниту материјални капацитети и ресурси. Ваквите општини нема да имаат советници во општините каде нивните граѓани ќе ги остваруваат овие услуги. Вршењето на овие услуги ќе се организира и спроведува врз база на направените договори меѓу нивната општина и правните лица кои ќе им ги вршат ваквите услуги. Затоа граѓаните на овие општини нема да можат да го вршат нивното право на локална самоуправа преку свои претставници во органите на општините т.е. во советот на општината, во органите на управување и надвор врз работењето со ваквите институции, туку ова право ќе го остваруваат посредно преку

градоначалникот на општината кој ќе ги потпишува договорите со вршителите на ваквите нови надлежности.

За разлика од овие општини, граѓаните кои живеат, или со новата територијална организација се припоија кон општини во кои постојат и работат институции и установи за вршење на новите надлежности, своето право на локална самоуправа целосно ќе го остваруваат преку општинската администрација, преку избраните советници во општинскиот совет и преку членовите во органите на управување и надзор над јавните институции и установи. Затоа сметам дека руралните општини кои и понатаму останаа самостојни, со новиот закон за финансирање на единиците на локална самоуправа ќе можат подобро да ги остваруваат досегашните надлежности за сметка на новите надлежности кои ги добија со Законот за локална самоуправа од 2002 година, за жал, за чие остварување ќе имаат поголеми проблеми.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Збор има госпоѓа Марија Којзеклиска.

МАРИЈА КОЈЗЕКЛИСКА:

Благодарам потпретседателке.

Дами и господа пратеници, министри, овој закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа би требало да претставува почеток на фискалната децентрализација што не значи дека и ќе биде. Мораме да се потсетиме на кого се однесува овој закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа, т.е. на самата локална самоуправа која според Европската повелба за локална самоуправа претставува една од главните основи на секое демократско уредување, а во Уставот на Република Македонија се смета и за темелна вредност.

Според концептот на Европската повелба на локалната самоуправа, најнепосредното остварување на правата на граѓаните да учествуваат во водењето на јавните работи е можно токму на локално ниво односно преку единиците на локалната самоуправа. Никој во оваа сала, верувам дека токму поради овие причини нема ништо против оваа желба за вакво уредување и дефинирање на единиците на локалната самоуправа, но верувам дека има различни замисли, проекции и концепции за тоа како во иднина навистина ќе профункционираат овие заложби и желби преточени преку овој предлог како основен закон во процесот за децентрализација, т.е. законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Начинот на кој се предлага да се финансираат единиците на локалната самоуправа, верувам дека и министерот ќе се согласи, во добар дел зависат и од содржината на останатите закони кои ни се на дневен ред на оваа седница, но треба да зависат и од проценетите ситуации во општините, нивните капацитети, стручни, логистички, да ги даваат ефикасните услуги на граѓаните во единиците на локалната самоуправа.

Во исто време Владата само констатира дека во единиците на локалната самоуправа, во образложението на овој Предлог-закон дека во единиците постои несоодветно организирана и недоволно просторно, кадровски, материјално, технички и финансиски обезбедена општинска администрација, второ, констатира немање на услови и можности за обука на вработените, нивно стручно оспособување и унапредување, со самото тоа и можност за напредок во службата, трето, констатира недоволно користење на можностите за непосредно учество на граѓаните во решавање на прашањата од локално ниво, како и други утврдени состојби. Ако веќе Владата ги констатирала сите овие неправилности кои постоеле со досегашното финансирање на единиците на локалната самоуправа, сега Владата сака да не убеди дека преку законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, истите неправилности ќе бидат корегирани и правилно регулирани. Но, знаејќи се што се бара и со законот за финансирање на единиците на локална самоуправа и со останатите закони, меѓу кои и законот за данок на имот, да се направи на терен за време кое, кога го расправавме во прва фаза беше една година, сега веќе не знаеме, почитуван министре за кое време се тоа треба да се среди, вклучувајќи го и најважниот сегмент, а тоа се граѓаните на единиците на локалната самоуправа, доаѓаме до заклучок дека Владата сеуште, верувајте, не знае што допрва ќе се случува при инструментализацијата на овој закон. Сите ние велíme дека единиците на локална самоуправа треба да ги доближиме до граѓаните на кои таа се однесува и каде тие непосредно треба да ги остваруваат своите права, но да не забораваме во исто време да не ги оддалечиме граѓаните токму со спроведувањето на законите кои се однесуваат на децентрализацијата на власта. Затоа тука ја гледам предноста на територијалната поделба за која се залагаше опозицијата, со 123 општини каде што на граѓаните барем ќе им се овозможи непосредно да го почувствуваат финансирањето на тоа што на нив најмногу им значи.

Предлозите на овој пакет закони од финансиската сфера, од областа на децентрализацијата, уште еднаш ќе потенцирам дека не содржи една суштинска

појдовна основа без која воопшто не би смеело да се предложи овој закон, а тоа е квалитетна проценка на ситуацијата на теренот, неизработените анализи на можностите за финансирање на единиците на локалната самоуправа во новите предвидени услови. Иако министерот за финансии можеби ќе ме демантира тука, меѓутоа во извештајот што го имаме од Комисијата за финансирање и буџет, министерот ги запознал членовите на Комисијата со податоци кои се добиени со симулација за фискалните импликации кои произлегуваат од решенијата кои се нудат во законите што се предмет на финансирање на единиците на локалната самоуправа. Сега министерот објаснувал, не бев присутна, затоа го читам извештајот, и истакнал дека со новите решенија за утврдување на наплата на даноците на имот, од страна на општините се очекува да се зголемат приходите на општините од даноците на имот, имало четири пилот општини во Република Македонија, верувајте ми, не сум знаела дека Велес, Свети Николе, Гостивар и Струга биле пилот општини каде наплатата според министерот била зголемена за 300%. Просто не ми се верува, меѓутоа, еве тоа е образложението што го дал министерот за финансии.

Во однос на делови, конкретни членови од законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, јас би сакала да се задржам, не ги образлагам процентите и за ДДВ што колегите пред мене и од позицијата и од опозицијата и амандманите кои беа прифатени веќе доволно беа објаснети, меутоа на определени членови од практична примена на законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Во член 28 став 1, донесување на буџетот, вели: “советот на општината го донесува буџетот за наредната година, најдоцна до 31 декември од тековната година”. Став 2 вели “до колку советот на општината не го донесе буџетот на општината до 31 декември во тековната година е должен да донесе одлука за времено финансирање и финансиски план за нејзино спроведување за период од 1 јануари до 31 март за тековната година”.

Согласно член 75 од Законот за локална самоуправа став 1 точка 4, имаме услови за распуштање на советот и вели “советот се распушта ако (точките 1,2 и 3 не ги читам) точка 4, не го донесе буџетот и годишната сметка на буџетот до 31 март во тековната година”.

Ние го изменивме Законот за локални избори, на претходната седница и според него наредните избори ќе се одржат најдоцна до 31 март 2005 година. Значи точниот датум на одржување на изборите не е дефиниран. Не се знае кога ќе имаме

избори. Што ќе се случува после изборите, прв круг, втор круг, време за конституирање на советот на општината, а каде е тука буџетот. Би сакала образложението на министерот во овој дел за донесување на буџетот да се каже за тој преоден период, со оглед на тоа дека ние не знаеме локалните избори, освен последната дата или максимумот тоа е 31 март 2005 година. Оваа одредба според мене е неприменлива, не знам според Министерството за финансии дали е применлива.

Во однос на членот 37, тоа го зборуваше и колегата Славе Арсовски, тука апсолутно го поддржувам во однос на внатрешната ревизија. Значи општината воспоставува систем и процедури за внатрешна ревизија согласно меѓународните стандарди за професионално работење на внатрешната ревизија, прифатени од Министерството за финансии и став 2 - советот на општината ги назначува внатрешните ревизори на предлог на градоначалникот. Ставот 3 објаснува што треба да има завршено внатрешниот ревизор. Ставот 4 вели “внатрешниот ревизор е независен и е одговорен пред градоначалникот и пред советот”. Јас навистина не знам кој орган се смета за независен и одговорен, ако не пред оној орган кој го предлага. Ако навистина сакаме да направиме квалитетна контрола на трошењето на парите и оние малку што ги имаме, барем да не отидат во неповрат, тогаш треба Министерството за финансии сепак да подразмисли како овој внатрешен ревизор навистина ќе биде независен и одговорен и да предложи, додека трае расправата, барем амандман, како предлагач на законот, во кој на друг начин ќе се преуредат односите од внатрешната ревизија.

Согласно законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, или членот 3 од законот, извори на финансирање на општината се: сопствени извори на приходи, дотации од средства од Буџетот на Република Македонија и од буџетите на фондовите и третиот сегмент е задолжувањето. Значи сопствени извори, дотации и задолжувања.

Сопствени извори на приходи на општините, согласно член 4 се: локални даноци утврдени со закон, данок на имот, данок на наследство и подарок, данок на промет од недвижности и други локални даноци, понатаму локални такси, локални надоместоци, приходи од сопственост, приходи од донации, приходи од парични казни утврдени со закон, приходи од самопридонес и други приходи утврдени со закон.

Согласно член 8, ова што се однесува до сопствените извори на приходи, како втор извор на финансирање на единиците на локалната самоуправа, се дотации од

Буџетот на Република Македонија и буџетите на фондовите и тоа согласно став 2, тоа се приходи од ДДВ, наменска дотација, капитална дотација, блок дотација и дотација за делегирана надлежност. Тоа преведено во проценти значи, согласно пресметките на Владата и она што министерот го има изјавено на Комисијата за финансирање и буџет, значи деја највисоко учество во вкупните приходи на општините имаат приходите по основ на дотации од Буџетот на Република Македонија 67,2%, потоа следуваат сопствените приходи на општината со скромни 26,7%, приходите од донации 5,7% и други извори 0,4%. Сега тоа да го споредиме со она што се ќе треба да се финансира, односно кои ќе бидат надлежностите на единиците на локалната самоуправа, согласно Законот за локална самоуправа, односно за што се ќе им требаат пари на единиците на локална самоуправа да финансира од листата на надлежности утврдени согласно член 22 од Законот за локална самоуправа.

Општините се надлежни за вршење на следниве работи:

1. Урбанистичко, урбано и рурално планирање, издавањето одобрение за градење на објекти од локално значење утврдени со закон, уредување на просторот и уредување на градежното земјиште.

2. Заштита на животната средина и природата, мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето и заштита на природата.

3. Локален економски развој и тоа планирање на локален економски развој, утврдување на развојните и структурните приоритети, водење на економска локална политика, подршка во развојот на малите и средните претпријатија и на преприемништвото на локално ниво.

4. Комунални дејности, снабдување со вода за пиење, испорака на технолошка вода, одведување и пречистување на отпадните води, јавно осветлување, одведување и третманот на атмосферските води, одржување на јавна чистота, собирање, транспортирање и постапување со комунален цврст и технолошки отпад, уредување и организирање на јавниот локален превоз на патници, снабдување со природен гас и топлинска енергија, изградба, одржување, реконструкција и заштита на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти и регулирање на режимот на сообраќајот - ќе прескокнам неколку од комуналните дејности, потоа имаме регулација и одржување и користење на речните корита во урбанизираните делови.

Под точката шест имаме: спорт и рекреација, развој на масовниот спорт и рекреативните активности, организирање на спортски приредби, одржување и изградба на објекти за спорт, поддршка на спортските сојузи.

Понатаму имаме спроведување на подготовки и превземање мерки за заштита и спасување на граѓани и материјални добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи.

Противпожарната заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици, за жал беше предвидено во Предлог законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, меѓутоа, како таква беше избришана со амандман кој беше поднесен од Законодавно правната комисија, прифатен од претставникот на Владата и противпожарната заштита не влезе.

Во точката 12 имаме надзор над вршењето на работите од нејзината надлежност.

И точката 13 се други работи определени со закон.

Ова што го прочитав се дел од надлежностите, за да не ги читам сите и овие што ги прочитав можете да ги видите и сите заедно да извлечеме барем два заклучоци, според мене.

Првиот заклучок, според мене, произлегува од ваквата споредба, изворите за финансирање согласно законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и надлежностите кои треба да ги имаат единиците на локалната самоуправа е фактот што оваа држава дава 67,2% на единиците на локалната самоуправа за вршење на овие надлежности што ги наредов. Ако државата дава 67,2%, тогаш за каква децентрализација овде зборуваме.

Да ве потсетам што е всушност дефиниција за фискалната децентрализација. Тоа е всушност пренесување на одговорностите за јавните услуги од ресорните министерства на единиците на локалната самоуправа и овластувањето на единиците на локалната самоуправа да собираат приходи од сопствени избори на финансирање на тие услуги. Такво нешто јас не прочувствував да провејува низ овој закон и затоа велам дека сепак во оваа фаза се работи за деконцентрација на власта, а не се работи за децентрализација. Со 67,2% донации од државата не можеме да зборуваме за вистинска фискална децентрализација и со тоа остварување на надлежностите на единиците на локалната самоуправа кои се предидени со законот за локалната самоуправа.

Втор заклучок кој се наметнува е: Ако централната власт нуди 60-70% од вкупните приходи на единиците на локалната самоуправа да бидат од буџетот на

Република Македонија, тогаш како воопшто ние ќе успееме да спроведеме децентрализација ако не постои мотивација на централната власт кон локалните умови или кон локалната власт, само да учествуваат во менаџирањето на единиците на локалната самоуправа.

Колешката Лалчевска го спомна тоа прашање колку постојните градоначалници, постојната општинска администрација е во можност-посебно се однесува на општинската администрација да ги спроведе сите надлежности кои се даваат на единиците на локалната самоуправа согласно Законот за локална самоуправа и колку фази сака да предлага Владата, ако градоначалник или општинската администрација не се добри менаџери е овој закон и сите други закони и сите уредби и подзаконски акти, верувајте дека нема да има никаков ефект.

Ние го забораваме основниот сегмент, а тоа е економијата во Република Македонија. Ние имаме закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа, значи се работи за пари кои треба да ги има и државата и пари кои треба да ги собираат единиците на локалната самоуправа. Во Република Македонија во овој момент немаме економија, со тоа имаме произведено сиромаштија и затоа може да се каже дека економијата во Република Македонија како основа за успешно спроведување на фискалната децентрализација е посебна приказна. Дури, се поставува и прашањето што беше тоа економија, што беа тоа пари и што беше тоа нормален живот и нормална плата. Ќе ви кажам во кој контекст го кажувам тоа. Имаме над 380 илјади невработени граѓани во Република Македонија кои во исто време се и жители на соодветни единици на локалната самоуправа. Имаме лица кои работат како неевидентирани, значи работат на црно во фирми. Имаме граѓани кои се прогласени како технолошки вишок, имаме стечајци, вработени кои по повеќе месеци немаат земено плата. Всушност ни престои реформа на јавната администрација, односно ќе имаме уште поголемо зголемување на бројот на невработените. Како, почитувани дами и господа пратеници сите овие граѓани ќе ги подмират давачките кои од нив ги бара и државата и единиците на локалната самоуправа, чии жители се овие граѓани. Какви приходи ќе остваруваат единиците на локалната самоуправа од сите нас граѓани на Република Македонија кога во сеој град верувајте работат само по неколку фирми и тие се со тенденција за отпуштање на вработените, независно од тоа дали причините за тоа се оправдани или се неоправдани. Значи, основата на овој закон не лежи во неговото пишување на хартија затоа што хартијата трпи се, туку во неговата реална применливост засновата исклучиво на економски параметри, на

економија, односно на развиена и развојна економија. Тоа ние во Република Македонија барем оние кои сакаат да се потрудат да видат го немаме, а најмалку за една година не верувам дека и ќе го имам.

Кога веќе зборуваме за таа година, кога беше првата фаза од донесувањето на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, последната одредба од Законот велеше дека ќе се применува од 1 јануари 2005 година. Ќе го спомнам тоа што го спомна и колегата Коце Трајановски. Во членот 55 од Предлог законот стои дека овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а ќе се применува од 1 јануари 2005 година.

Со оглед на тоа дека ние ги донесовме измените на Законот за локални избори, рековме дека наредните избори ќе се одржат најдоцна до 31 март 2005 година, дали малку не ви звучи нелогично оваа одредба од членот 55 воопшто да постои, затоа што всушност не знаеме кога овој закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа ќе почне да се применува и на кои единици на локалната самоуправа ќе почне да се применува. Точно дека Министерството за финансии овој закон го подготвувало со предложената територијална поделба со 80 општини, меѓутоа, условите се изменија. Нам ни престои референдум токму за територијалната поделба на Република Македонија. Мислам дека министерот е должен да објасни како овој закон и од кога овој закон всушност ќе почне да финансира и на кои единици на локалната самоуправа тоа ќе се однесува.

Тоа сакав да го кажам во однос на Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, а министерот ако смета дека треба да даде образложение по определени точки јас ќе го сослушам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Дали некој друг бара збор?

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по текстот.

Ве потсетувам дека согласно со точката 1 во амандманот 16 на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Пред да го ставам предлогот на гласање, ги замолувам сите колеги пратеници да влезат во салата.

Ги молам службите да го утврдат бројот на присутните пратеници во салата и истовремено ги повикувам пратениците што не се во салата да влезат за да можеме да гласаме.

Ги молам пратениците да влезат во салата за да можеме да гласаме.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Ги молам службите да го утврдат бројот на присутни пратеници во салата.

(Службите ги пребројуваат присутните пратеници во салата)

Во салата се присутни 69 пратеници.

Имаме кворум за гласање.

Процедурално се пријави господинот Коце Трајановски.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Благодарам потпретседателке.

Сакам да кажам дека ние како опозиција ќе ги поддржиме сите овие закони кои се од финансиска сфера на децентрализацијата и затоа влеговме да направиме кворум, меѓутоа парламентарната позиција, со тоа што чекаме половинна час да нема кворум, навистина неznam дали е за вистинска децентрализација или не е. Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам господине Трајановски.

Процедурално госпоѓа Ангелка Пеева - Лауренчиќ.

АНГЕЛКА ПЕЕВА ЛАУРЕНЧИЌ:

Во истиот контекст би ја замолила опозицијата, ако имаме еднаков третман како пратеници во Уставот на Република Македонија, да ја заборави ситната демагогија и да ги поддржува законите, откако претходно ќе излезе за да не направи кворум.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Јас мислам дека можеме веќе да преминеме на гласање.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале вкупно 68 пратеници од кои 67 за, 1 воздржан нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот, ве молам да крене рака? (Пратениците креваат рака)

Молам, кој е против? (Никој)

Дали има некој воздржан? (Нема)

На седницата присуствуваат вкупно 14 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Од нив за Предлогот на законот гласаа сите 14 пратеника, нема против, нема воздржани.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Минуваме на точката 4 - Предлог на закон за комунални такси.

Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието Ви се доставени.

Согласно со точка 1 од Амандманот 16 од Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на законот.

Законодавно-правната комисија поднесе амандмани на член 6 став 3, член 13 став 1, член 20 во тарифата на комунални такси во тарифниот број 1, под в) алинеја 1 и на член 20 во тарифниот број 7 став 2, со кои се согласил претставникот на Владата и тие се составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Пратеникот Ристана Лалчевска, поднесе амандман на член 3 став 1 за додавање нова точка 9 по точката 8, по кој Владата не се произнела.

Пратениците Никола Груевски и Ганка Самоилова - Цветановска, поднесоа амандмани на член 6 став 3 и на член 20 тарифен број 2 за бришење на алинеја 3, по кои Владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот на член 3 став 1 за додавање на нова точка 9 по точката 8, поднесен од пратеникот Ристана Лалчевска.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Владата не може да го прифати овој амандман од најмалку две причини без да навлегува во неговата економска суштина.

Прво, согласно Законот за територијална организација просторот на езерата не е територија на било која општина во Република Македонија, согласно Законот општините го опфаќаат само копнениот дел на Република Македонија, а ова се однесува на водните површини на езерата.

Второ, и да се прифати ваков амандман не може да предизвика никакви дејствија во Законот затоа што е ставен основ, меѓутоа, подолу во законот во членот 20 каде е тарифата на комуналните такси не е направена никаква интервенција со амандман што би следел соодветно на ова, што значи дека не може да предизвика никакво правно дејство кога нема тарифа.

Едновременно сакам да кажам дека не е определено кој може да стопанисува со просторот за кој сега се поднесува амандманот на начин на кој би се наплатувала оваа такса, дневно или паркирање на час. Согласно Законот за внатрешна пловидба на Република Македонија изградбата, користењето, одржувањето и заштитата на пристаништата, Владата може да ги даде под концесија на домашно или странско правно или физичко лице. Со оглед на тоа дека пристаништата не се дадени на концесија, а со целосно уредување на оваа материја предвидена во законот, тоа може да се регулира само на поинаков начин.

Од тие причини амандманот не се прифаќа.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам господине министри.

Дали некој друг бара збор?

Има збор госпоѓа Ристана Лалчевска.

РИСТАНА ЛАЛЧЕВСКА:

Благодарам госпоѓо потпретседателке.

Навистина ми е жал што министерот не го прифати амандманот иако на Комисијата за финансирање и буџет покажа интерес за едно вакво решение и како еден предмет на оданочување кои средства би влегле во општинскиот буџет.

Овој амандман го поднесов аналогно на тоа што за користење на просторот за паркирање на моторни возила и за користење на улиците од патничките и товарните моторни возила, се предмет на оданочување односно за нив ќе се плаќа комунална такса, па аналогно на тоа сметав дека и пловните објекти кои се паркираат и ги користат водите на езерата и те како треба да платат за таквото дејство на општината која се наоѓа на брегот на езерото.

Навистина водите на езерата не се простор, мислам на површината на езерата не е простор што припаѓа на општината, може да има две, три и повеќе

општини на брегот на езерото, меѓутоа, десет метри од обалата исто така припаѓа, тој појас од десет метри е во склоп на државно или национално добро, заедно со површината на водата и тие десет метри крајбрежје се во национално богатство под ингеренции на државата, а токму овие пловни објекти најчесто се паркираат во тој дел од крајбрежјето што, за жал, јас знам за Охрид има многу хаотична состојба што не се знае каде, под кој режим и како се паркираат тие пловни објекти и најголемиот број од нив се паркира во каналот на езерото, зборувам за Охрид, но верувам дека слична е состојбата со Преспа и Дојран и со другите вештачки езера.

Конкретно за Охрид, најчесто го користат каналот на Билјанините извори кој е буквално затрупан од пловни објекти пред се во летната туристичка сезона и на општинските власти им создаваат големи проблеми.

Јас, со желба да отвориме процес на регулирање на ова, со плаќањето на такси ќе се води точна евиденција колку објекти се наоѓаат во езерото, која е големината на објектите, која е нивната моќност, а токму нивната моќност и нивната големина ќе биде основ за тоа колкави такси ќе треба да се плаќаат за нив.

Јас навистина не предложив тарифа по која ќе се врши тоа плаќање, меѓутоа, ако имаше разбирање од министерот и ако се прифатеше овој амандман ќе создадеме основ, немаше никаков проблем да се одреди тарифа и да имаме правно дејство односно тогаш ќе имавме и основ и правно дејство.

За жал не можев да дадам таков амандман, бидејќи не знам по која категоризација би се сторило тоа дали по моќност на моторот кој го користат или по големината на пловниот објект, затоа очекував ако се прифати основот за плаќање на комунална такса на пловните објекти, тогаш стручњациите од оваа област ќе ни помогнеа и ќе ни кажеа кои тарифи треба да се прифатат дали од моќноста на моторот кој го користат или од големината на пловниот објект, а секако на локалните власти ќе овозможевме, овие општини што се наоѓаат покрај бреговите на езерата, уште еден извор на приходи и ќе им овозможевме односно ќе им дадеме можност на некој начин да се отпочне процесот на регулирање на оваа хаотична состојба што ја прават пловните објекти на езерските води затоа што не постои евиденција колку пловни објекти, со какви мотори, со каква големина пловат низ нашите езера и навистина создаваат голем проблем околу редот на користење на овие објекти низ езерото, како и нивното паркирање на крајбрежните води или на самото крајбрежје на езерото.

Уште еднаш би го замолила парламентарното мнозинство, поготово сите оние што доаѓаат од региони каде има езера многу добро ја знаат оваа состојба да го поддржат овој амандман, да дадеме основ како предмет на одданоочување на пловните објекти, а за тарифата нема да има никаков проблем ако се постави основот, тогаш стручњациите ќе ни дадат како да го извршиме тарифирањето на тие пловни објекти, по кои основи и многу лесно тоа ќе го завршиме така што ќе има и правно дејство основот кој го предлагам. Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Дали некој друг бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале вкупно 64 пратеника, 8 за, 56 против, нема воздржани.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 3 став 1 за додавање нова точка 9 по точката 8, поднесен од пратеникот Ристана Лалчевска.

Отворам претрес по амандманот на член 6 став 3, поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоилова - Цветановска.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии господинот Никола Поповски.
НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Владата не го прифаќа амандманот и сметаме дека општините треба да останат надлежни за уредување на односите што тука се уредени со овој став, а не Владата, како што предлагаат со амандманот подносителите.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам господине министре.

Дали некој друг бара збор?

Има збор госпоѓа Силвана Бонева.

СИЛВАНА БОНЕВА:

Почитувани дами и господа,

Би сакала да ја искажам својата поддршка за прифаќање на овој амандман.

Сосема накратко ќе се осврнам на тоа дека со членот 6 посебно со ставот 3 се дефинира ослободување од плаќање на комунални такси и посебно кој ги определува ваквите ослободувања.

Суштината на амандманот е во тоа ослободувањата кои се предвидени од плаќања на комунални такси, а кои посебно се однесуваат за плаќање на фирми за

назив на деловни простории во пасивни населени места со изразена миграција, понатаму комунални такси за фирма на вршители на дефицитарни занимања и занаети во изумирање, сметам дека би било навистина добро доколку има критериуми кои ќе ги пропише Владата, мислам на општи критериуми кои советите на општините ќе ги разгледуваат и оценуваат во кои пасивни населени места има дефицитарни занимања и населени места каде нема јавно осветлување. Значи кои фирми би можеле да бидат бенифицирани од плаќање на комунални такси.

Доколку има општи критериуми, тогаш ќе биде многу полесно на советите на општините да носат одлуки кој нема да плаќа вакви комунални такси со цел да нема пристрасности и злоупотреби.

Значи, амандманот сметам дека е даден со оваа цел само да има општи критериуми кои ќе бидат појдовен основ за советите на локалните самоуправи за дефинирање на тоа кои се тие што не треба да плаќаат вакви комунални такси.

Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам,

Дали некој друг бара збор? (Никој)

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Пред да ве повикам на гласање, ги молам службите да го утврдат бројот на присутни пратеници.

(Службите го утврдуваат бројот на присутни пратеници)

Во ред, во салата се присутни 61 пратеник.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 59 пратеници од присутните 62 пратеници во моментот на гласање. За гласале 4, а негативно гласале 55 пратеници.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 6 став 3 поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска - Цветанова.

Отворам претрес по амандманот на член 20, тарифен број 2, за бришење на алинеја 3 поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска - Цветанова.

.Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии г. Никола Поповски.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Благодарам,

Почитувана потпретседателке, Владата не може да се изјасни по овој амандман затоа што е поднесен на член 20 трифен број 2, алинеја 3. Тарифниот број 2 се состои од само една алинеја, тукаа се упатува на бришење на алинеја 3, а и од образложението за нешто што не постои во Законот. Така што тоа не постои. Јас ви предлагам да го симнете овој амандман како непосточеки и Владата не може да се изјасни по тоа.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам министри.

Овдека очигледно се работи за техничка грешка, меѓутоа како и многу работи во нашиот Деловник и оваа состојба не е регулирана, и би требало според процедура да поминеме со гласање иако се согласувам со вас. Лигички би требало вака да биде. Но, за да нема забелешка дека не се поминал на процедура бидејќи не се тука ни предлагачите, јас прашувам дали некој бара збор?

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 56 пратеници, 1 воздржан, 55 негативно, јас уште еднаш ги молам службите да го утврдат бројот на присутните.

Во слата биле присутни 64 пратеници, значи гласањето било валидно,.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот на член 20 тарифен број 2 за бришење на алинеја 3 поднесен од пратениците Никола Груевски, Ганка Самоилоска - Цветанова.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Г-динот Коце Трајановски. Повелете.

Године Трајановски, имате збор. Повелете.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Благодарам,

Значи би сакал да кажам неколку збора во врска со овој закон, значи, ова е Предлог на закон за комунали такси втора фаза. Значи исто како што кажав во претходниот закон кога дискутирав за законот за финансирање на единиците на локална самоуправа. Значи би сакал да искажам дека малку е чудно што министерот

за финансии како предлагач на овој закон, како претставник на предлагачот на Владата на Република Македонија, воопшто не се ни потруди со оглед на тоа што е втора фаза да ги објасни барем разликите помеѓу првата и втората фаза, значи, во првата фаза имавме една содржина на закон, имавме расправа по тоа, имаше можеби мислења од други експерти и слично, луѓе кои се занимаваат со оваа област, и дојде втората фаза. Има тука измени во однос на првата и втората, меѓутоа, ниту во образложението, па ниту министерот не се потрудија барем да ни кажат да ни објаснат кои се измените во однос на првата фаза. Меѓутоа, тоа е правото на министерот, дали да објасни или не, наше е да дискутираме. Значи врз основа на Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа ова е сопствен извор на приход на општините, во делот на таксите, и тоа комунални такси, постојат и административни и други такси, значи ова се однесува на комуналните такси. Така да она што го кажав дека законот за финансирање на единиците на локална самоуправа е како матичен, значи, е првиот закон од тие кои што ја доразработуваат таа материја која што беше наведена во Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа. Значи комуналните такси се давачки или извори на приходи на општината, а кои се потребни за финансирање на јавни потреби, а кои се плаќаат за користење на определени права, предмети и услуги, од страна на правни и физички лица. Предмет на одданочување според законот во член 3, има 10. Значи комуналните такси се плаќаат за секоја фирма односно назив за деловните простории, користењето на површини, во кампови за подигање на шатори и друга слична опрема. Со тоа што би кажал дека секоја фирма односно назив плаќа за деловна просторија такса годишна. За користење на површини во кампови, за подигање на шатори е времено, зависи од времето на користење, за користење на просторот кај деловни простории за вршење на дејност, исто така сеј плаќа комунална такса по метар квадратен и таа зависно од времето на користење. Истакнувањето на реклами објави и огласи на јавни места. Исто така се плаќа зависи од времетраењето на користењето на оваа услуга, користењето на музика во јавните локали се плаќа годишно, поставувањето витрини, за извршување на стоки надвор од деловните згради по метар квадратен исто така се плаќа годишно. Користење на плоштади, и друг простор во градовите и другите населени места со цел за извршување на предмети, приредување на изложби и други забави, во забавни приредби за вршење на дејност, се плаќа зависно од времето на користењето на просторот. Користење на простор за паркирање на патнички моторни возила, товарни моторни, и нивни приколки исто така зависно од времето,

користењето на улиците со патнички товарни моторни возила, се плаќа годишно и користењето и одржувањето на јавното осветлување се плаќа месечно.

Би сакал да истакнам дека тука за разлика од првиот предлог го нема привремениот престој на лица во населени места во бански лекувалишта и други вака за летен одмор. Зошто е тоа избришано не добивме објаснување од Владата, можеби е добро, не знаеме, меѓутоа зошто беше во првата фаза, зошто го нема сега, воопшто не ни е јасно.

Значи, овие такси кои што се извори на приходи на општината од областа на комуналните такси во членот 6 е наведено кои се ослободуваат од плаќањето на комуналните такси.

Тука би сакал да потенцирам дека многу е важно што е ставено и тоа е добро, дека со ослободувањето од плаќањето на комуналната такса за јавно осветлување на оние места каде што нема јавно осветлување. Значи имаме доста општини во кои што во одредени нивни делови улици и населби воопшто нема јавно осветлување а тие преку сметката за електрична енергија мислам дека е по шифра 31 плаќаат 48 денари, а воопшто немаат јавно осветлување, и добро е што е тука ставено. Понатака, утврдувањето и наплатата на комуналната такса наведено е дека советите на општините во оние делови во кои што се плаќа таа комуналната такса. Тоа што сакам да истакнам тука дека овде паричните казни се од 150 до 300 денари, за прекршок на правно лице, а претходно кажавме дека во Законот за финансирање на единиците на локална самоуправа тие казни беа многу малечки од 30 до 50 илјади денари, овде и добро е што се зголемени, и на крајот сакам да кажам дека исто така и комуналните такси, значи износот на комуналните такси кои што се плаќаат се исти. Значи како што беа и во првата фаза, меѓутоа, за комуналната такса под тарифа број 10 значи за користење и одржување на јавното осветлување се плаќа комуналната такса во висина на против вредност од 15 киловат часови, по цена за јавно осветлување, за секое броило, за мерење електрична енергија. Значи во сите останати тарифни броеви 9, значи од вкупно 10 има интервали врз основа на кои што од интервали на вредноста на кој што ќе се плаќа комуналната такса, и секој совет на општинската единица на локална самоуправа. Значи во рамките на овој интервал кој што е пропишан со законот, зависно од политиката на општината која што сака да ја води, значи таа пропишува некоја вредност во овој интервал.

Значи, за разлика од тие 9 тарифни броеви, во овој тарифен број е ставена само една егзатна бројка, тоа е противвредност од 15 кв.часови електрична енергија.

Затоа многу чудно индикативно зошто и тука не е дадена некој интервал, впрочем и ЗЕЛС, значи заедницата на единиците на локална самоуправа исто така предложи, и има примедба на овој дел од законот, баш токму во овој дел, каде што предлага да има 15 до 30, против вредност од 15 до 30 кв.часови и зависно од секоја општина, зависно од политиката која што сака да ја води овој домен, да пропишува одредена стапка за јавното осветлување.

Исто така, тука воопшто спомнато е всушност и за општините од Градот Скопје, што во првата фаза не е споменатојас и тогаш дискутирав дека општините во Градот Скопје, осовено од Гази Баба и општина Чаир во која што градоначалниците се од редовите на ВМРО ДПМНЕ. Имаше минатата година подолго време ислучување на електричната енергија за јавно осветлување и притоа имаше големи проблеми околу тоа кој е виновен кој е виновен за неплаќањето на електричната енергија, и знаејќи го за јавното осветлување, и знаејќи како е тоа регулирано, навистина имаше проблеми, бидејќи наплатата одеше преку Подрачните единици на јавното претпријатие Електростопанство, значи на ниво на град Скопје има една единица, нема по општините, таа ги наплаќа, потоа тие пари одат на Градот Скопје и имаше проблеми при распределбата на тие пари по општините. И заради тоа останаа големи проблеми кои што потоа кулминираа со тоа што се исклучуваше јавното осветлување и практично оние коиј што ја плаќаа таа да речам законско нерегулираност и во тие рамки, да речам своеволието на одредени луѓе во градот Скопје, и во подрачните единици на Електростопанството доведоа до тоа да подолго време нема улично осветлување во овие општини.

Значи, добро е што е ставено и општините на градот Скопје. Сметам дека Електростопанство, подрачната единица, зависно од секое домаќинство што во својата сметка за електрична енергија ќе плаќа и такса за јавното осветлување, дека зависно од тоа кој стан, кое семејство се наоѓа во која општина, дека тие пари ќе бидат директно префрлуваани на сметката на општината за да би можела таа и директно да одговара за јавното осветлување, со оглед на тоа што и директно ќе ги добива парите.

Сакам да потенцирам дека ќе го поддржиме овој закон, како што го поддржавме и во првата фаза, а со тоа сакаме да покажеме дека навистина сме за децентрализација, меѓутоа, за финансиската, фискалната децентрализација. Така што тоа што го кажавме за територијалната организација, кога бевме против, се однесуваше само за тој дел. Сметавме дека тоа не е дел на децентрализацијата во Република Македонија.

Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам.

На ред е г-динот Слободан Најдовски, но имаме 2 минути, така што одиме по ред со репликите.

Има збор г-динот Зоран Томиќ.

ЗОРАН ТОМИЌ:

Сосема кусо.

Со внимание го ислушав колегата Гоце Трајановски и во прво време си помислив дека станува збор за лапсуз, меѓутоа тој дословно кажа и го цитираше членот 18 од постојниот закон, па кажа дека правните лице плаќаат казна од 150 до 300 денари, што не е точно. Практично се работи за 150 до 300 илјади денари, ќе се казни за прекршок правното лице. Наведени се 4 основи по кои што се плаќа казната. Сега, му сугерирав и лично на министеот, лично сметам дека тоа е преголем износ. Истовремено знам дека е тоа усогласено со Законот за прекршоци и можеби треба да се размисли нешто околу тарифите и таксите да бидат во поголем износ оние пропишани, што се во членот 20, меѓутоа во поглед на казнената политика лично сметам дека плаќањето на казна од 2,5 илјади до 5 илјади евра по правно лице, за овие случаи е навистина преголема казна.

Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам.

Г-дине Коце Тајановски, имате една минута.

КОЦЕ ТРАЈАНОВСКИ:

Благодарам потпретседателке,

Ја прифаќам сугестијата, навистина е од 150 до 300 илјади. Можеби не сум се доискажал, но мислев на 150 до 300 илјади, со оглед на тоа што кажав потоа од 30-50 илјади дненари и реков повеќе од тоа, најверојатно мислев на 150 до 300 илјади денари. Мислам мдека треба да има поголеми казни, затоа што сепак, најсветото нешто во секоја држава треба да биде плаќањето на даноците.

Благодарам.

ЛИЛЈАНА ПОПОВСКА:

Благодарам.

Сега е точно 13,00 часот.

Дали г-динот Најдовски инсистира бидејќи рече дека неговото излагање ќе биде кратко?

(Пратеникот Слободан Најдовски од место изјавува дека се откажува од дискусијата).

Тогаш предлагам пауза до 14,00 часот.

(По паузата седницата продолжи со работа во 14,05 часот.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Ги молам пратеници и претставникот на Владата да влезат во салата.

Продолжуваме со претрес по текстот на законот.

Сакам да ги информирам пратениците дека Владата на Република Македонија поднесе амандман за менување на член 22 и тој е составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Амандманот ви е поделен.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Има збор пратеникот Орданчо Тасев.

ОРДАНЧО ТАСЕВ:

Почитуван претседателе, почитуван министре, почитувани колеги пратеници,

Со Предлог законот за комунални такси што е утврден на седницата на Владата на Република Македонија, на 9 јули 2004 година, а кој понатаму беше дистрибуиран и во собраниска процедура, во тарифниот број 10 е одредено дека за користење и одржување на јавното осветлување се плаќа комунална такса во висина на противредноста од 15 квтч, по цена за јавно осветлување за секое броило, за мерење на електричната енергија. Со истата одредба е утврдено дека наплата на оваа такса ќе ја врши Трговското друштво што е надлежно за дистрибуција на електричната енергија, и ќе ја уплатува таа сума, соодветно уплатената сума на сметка на општините на чие подрачје е извршена наплатата.

Во оваа прилика сакам да споменам дека и заедницата на единицата на локалната самоуправа на Република Македонија ЗЕЛС, односно Комисијата за финансирање при ЗЕЛС, го разгледа овој Предлог закон и до Владата на Република Македонија ја стави следната забелешка, а која и јас лично ја подржувам, а се однесува на следното. Комуналната такса за користење и одржување на јавното осветлување да биде одмерена во висина од 15 до 30 квтч, што значи една флексибилна вредност, а не како што тоа е предвидено зашто тоа не е доволно и не нуди квалитетно решавање на проблемот со уличното осветлување. Ваквиот став

произлезе од досегашното искуство и фактот дека наведениот износ од 15 квтч не е доволноен за обезбедување и функционирање на јавното осветлување.

Комуналната такса е утврдена со членот 3 точка 10 од Предлогот на законот за комунални такси, и таа ќе служи како извор за подмирување на трошоците за користење и одржување на јавното осветлување на општините, а тука е опфатен и Градот Скопје.

Истовремено, со членот 2 став 2 од текстот на Предлог законот за комунални такси е утврдено дека Советот на општините или Советот на Град Скопје, ја утврдува висината на комуналните такси во рамките утврдени со тарифата која е составен дел на законот.

Во сите тарифни броеви, при тоа се утврдува една рамка, односно се нуди една флексибилност, во која ќе се движат препишаните комунални такси, единствено со тарифниот број 10 е утврден фиксен износ од 15 квтч со што всушност и се елиминира можноста Советот на општината да ја утврдува висината на оваа комунална такса во зависност од нејзините потреби.

Исто така, како резултат на активното учество во реализацијата на Проектот на ЈАРСЗ за утврдување на долговите на општините, ЗЕЛС располага со релевантни податоци од кои е утврдено дека во основ на јавно осветлување општините, вклучувајќи го тука и Градот Скопје, на ЕСМ, заклучно со декември 2004 година, му должат сума од цирка 188 милиони денари. Утврдениот износ на вкупниот долг на општините на ЕСМ би било значително поголем до колку кон тоа се додадат и каматите по основ на утврдените долгови. Затоа во интерес на непреченото функционирање на јавното осветлување, како една од надлежностите на локалната самоуправа, за која други извори на финансирање не се предвидени со овој Предлог закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа, сметам дека единствената забелешка на Предлог законот за комунални такси, во овој дел, треба да биде прифатена и вградена во текстот на Предлогот од страна на предлагачот на законот. Тоа е во врска со комуналните такси за користењето и одржувањето на уличното осветлување.

Исто така јас би сакал да се осврнам член 5 од цитираниот закон. Имено член 5 став 1 се вели дека комунални такси се утврдуваат во еднаква висина за сите обврзници кои вршат иста дејност или исто занимање односно за сите обврзници од иста категорија. Сметам дека ваквата формулација не е добра и ставот од цитираниот член не е добар затоа што сите обврзници за плаќање на комунални такси на некој начин не се исти. На пример некој врши дејност во периферијата на

градот, некој е во центарот на градот. Тоа не е исто. Затоа висината на комуналната такса не би требало да биде иста.

Во ставот 4 од истиот член 5, повторно се наметнува прашањето за плаќањето по м² корисна површина или користење на површината од обврзниците. Сосема е различно на пример да се плаќа иста цена во периферијата на градот или во центарот на градското подрачје. Или пак една работа е определувањето на цените т.е. на таксите, да речеме во туристичките места, Охрид или Струга, а сосема друга работа е определување на висината во другите пасивни места, на пример Радовиш или Пробиштип. тука предлагам во самиот закон да се изврши една градација т.е. рангирање по зони или по градови т.е. центри, по нивна развиеност, или евентуално да се остави можност оваа регулација или рангирање да се стави во целосна надлежност или компетенција на градските совети односно со законот компетенциите да бидат префрлени на градските совети.

Во врска со член 8 кој ги регулира роковите за застареност на наплата на комунални такси, како и роковите за враќање на повеќе наплатени такси што е утврдено во рок од 2 години, не сум сигурен, тоа треба да се провери, дали овие рокови се усогласени и дали евентуално има потреба да бидат усогласени со законот за облигациони односи. Таа дилема во овој момент треба да ја расчистиме.

И конечно со членот 9 каде е утврдено дека градоначалникот на општината за обврзниците, за плаќање на комунални такси, таму е речено дека изготвува писмени решенија за висината на комуналната такса. Тоа би било сосема во ред до колку во ставот 2 од истиот член не е кажано, еве ќе го цитираме членот 9 каде во став 2 вели-наплатата на комуналните такси од член 3 на овој закон за користење на површините во кампови, за подигање на шатори и друга слична привремена употреба, за користење на просторот пред деловни простории, за вршење на дејност, за користење на простор за паркирање на моторни возила и нивни приколки, моторцикли, мотори, велосипеди, за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места и за користење и одржување на јавни осветлувања, наплатата се врши без издавање на решение, во рамките на износот утврден во тарифата на комунални такси. Значи во случајот не се изготвуваат такви решенија. Сметам дека овде кај наплатата на овие такси треба сепак да бидат изготвени писмени решенија, од причини што се можни злоупотреби, како од органите кои треба да ја вршат таа наплата така и од поединци во тие органи. Истовремено сметам дека со неиздавањето на вакви писмени решенија, едноставно е попречено правото на

наплаќачите на правен лек односно приговор кој евентуално би се однесувал за висината на таксата. Затоа сметам дека е потребно тие писмени решенија да бидат издавани и да бидат врачувани на обврзниците за плаќање на такви такси.

Тоа се моите забелешки кои, се надевам ќе бидат прифатени и вградени во овој закон.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Повелете г-дине Мавровски.

СПИРО МАВРОВСКИ:

Благодарам г. претседателе,

Почитувани коелги, почитуван министре,

Би кажал неколку збора во однос на комуналните такси. Ова го говоревме и при првата расправа, при првото глдање на законот. Мислам дека многу малку работи се изменети во однос на она што беше презентирано и покрај забелешките. Јас ќе се обидам повторно да кажам, она што мислам дека беше забелешка и дека министерот требаше да го земе во разгледување, но во секој случај очекувавме и претходно во законот за финансирање на локалната самоуправа на големиот број забелешки министерот да искоментира, но еве можеби мислеше дека нема потреба или апсолутно не не слушаше, па остана без никаков одговор на сето она што беше забелешка. Се надевам дека како пратеници ќе требаше да не удоволи со еден одговор, а ако продолжиме вака, ако треба само да се гласа, тогаш едноставно да ги прекинеме сите дискусии, да ги донесеме законите и да прекинеме и со расправа и со она што треба да значи финансирање на единиците за локална самоуправа. Јас во овој Предлог на закон за комунални такси, има две работи кои што дополнително се вметнати, тоа е таксата дополнителни такси за користење и одржување на уличното осветление, што во некои општини го има и сега и тоа се наплатува, а некаде го нема и такса за користење на улиците од патнички, товарни друмски приклучки возила. Треба да напоменеме дека уличното осветление по градовите, во многу малце градови тоа е на задоволително ниво, а некаде воопшто го нема, а граѓаните и покрај неадекватната или непостоечка услуга од страна на општината ќе мора да ја плаќаат оваа такса, затоа што во членот 3 став 3 под корисник на јавно осветлување од ставот 1 точка 10 на овој член се подразбира секој имател на броило од категорија домаќинство, и секој имател на броило од категорија останата потрошувачка. Што не е правило дека граѓаните што ги имаат овие броила дека имаат и улично осветление. За жал тоа се случува во градовите за селските

општини воопшто и да не говориме. Тоа можам многу лесно да ви го кажам дека е така.

Исто така и кај таксата за користење на улиците, кое е предвидено со овој закон да се плаќа при регистрацијата, иако не се работи за некои големи износи, сепак доколку се додаде на вкупните давачки кои граѓанинот ги плаќа крајната сума е доста висока во однос на тоа што го добива за возврат. Од една страна улиците не се одржуваат соодветно, а од друга страна се оптоваруваат со дополнителни такси учесниците во сообраќајот, за што не се обезбедени услови за нивно безбедно движење.

Во членот 15, начинот на користење на средствата од комуналната такса што се плаќа за користење и одржување на јавното осветление се уредува со акт на општината. Значи ова е член за кој што говоревме и кај претходните даноци и кај овие комунални такси, никаде не регулиран начинот на трошење на средствата прибрани од другите такси, освен за таксата што се плаќа за користење и одржување на јавното осветлување. Кога веќе оваа активност преминува во надлежност на општините, би требало општината самостојно да одлучува за што ќе ги користи прибраните средства, бидејќи се тие нејзин сопствен приход. Секоја општина има различни потреби, приоритети во кое е потребно да се вложат прибраните пари. Согласно наведеното, потребно е да се извршат корекции во однос на утврдувањето на предметот на оданочување, надзорот на примената на законот и начинот на користење на прибраните средства. Знаеме во моментот дека скоро најголемите проблеми меѓу единиците на локална самоуправа и Електродистрибуција е токму во тоа, во ненаплаќање или одењето на тие средства со доста каснење или воопшто не наплаќање од единиците на локалната самоуправа, така да сумата која што се должи е многу голема.

Јас би се задржал посебно на тарифите за кои што зборувавме и минатиот пат, и кои што апсолутно мислам дека не доживеаа некоја поголема промена. Би почнал со тарифниот број 1 за фирма, односно назив за деловни простории на физички лица кои вршат дејности и тие би изнесувале од 130 до 170 денари. Деловните простории на физички лица кој вршат дејност, данокот го плаќаат во поушален износ од 350 до 700 денари, деловни простории на претпријатијата и други правни лица од областа на производството, прометот и услугите, такса денари би биле од 4 до 8 илјади, деловни простории и т.н. Би сакал да помогнам во однос на ова, тоа го кажав и минатиот пат, затоа што фирмите, таригите, дали тоа се регулира со некој друг закон или би можел да влезе токму тука, да се дефинира

големината , она што значи преставување на тие фирми, изгледот, писмото, дали тоа ќе биде кирилично, латинично, двојазично, дали треба тука да се дефинира или да се дефинира во некој друг простор, но овој хаос што моментално го гледаме низ градските средини и воопшто секаде низ државата, мислам дека не носи овие фирми да се плаќаат едноставно врз основа на пријвата, на оној што го има претпријатие без инспекциските служби воопшто да проверат за што плаќаат и како плаќаат.

Мислам дека денеска имаше еден амандман, на претходниот тарифен број 2 и тој тарифен број 2, министерот во ова читање на законот го нема, и тоа е добро каде што беа опфатени спортистите на Република Македонија, поединци и екипи кои се подготвуваат за натпреварот и кај што требаше да плаќаат некои такси, тоа е исфрлено и тоа е за поздравување. Но, тука мислам дека во таа тарифа постоеа и две други такси за привремен престој и тоа за државјани на Република Македонија и странски државјани и второто беше младинци и студенти, државјани на Република Македонија кои користат услуги за ноќевање, во сместувачки објекти на младината. Овие две такси во тарифните броеви што се предложени во овој закон, повеќе ги нема.

Понатаму е тарифен број 4 за истакнување на реклами , објави, огласи на јавни места. Тука треба да се види дали треба да се направи некоја методологија како сето тоа би било рекламирано, во која големина, кои средства би требало да се презентираат затоа што се појавуваат многу приватни организации кои го прават сето тоа рекламирање, така што единиците на локалната самоуправа може да добијат многу малку од тоа.

Во тарифниот број 5, кажуваат за користење на музика во јавни локали, годишно. Тоа е некоја вредност од 3300 до 6700 денари. Сега прашањето е дали се работи за жива музика или се работи за музика која ќе биде во локалот, дали здружението кое ги застапува авторските права е надвор од сето тоа, дали тоа е државна давачка, ова е општинска давачка, затоа што овие 3300 денари за користење на музика, посебно жива музика во локал во текот на цела година, апсолутно не би донела никаков придонес во општината. Мислам дека тоа се минимални, дури и смешни цени кои и за 10 пати да бидат поголеми, мислам дека многу малку би придонеле во целиот приход на општината.

Понатаму тарифниот број 7, за користење на плоштадите и друг простор во градовите и другите населени места, со цел за изложување на предмети, приредување изложби, за вршење на дејност се плаќа такса за заземена површина

од м2, дневно од 3 до 7 денари. За забавни приредби, според оваа тарифа, во една општина, со некој плоштад од 500 до 1000 м2, 3000 дневно може да плаќа некој, 10 дена за 30 илјади денари може да го узурпира целиот простор во градот, апсолутно се да биде коректно и граѓаните да бидат оптоварени што е тоа забавна приредба. Треба да се каже затоа што забавна приредба може да биде од повеќе аспекти, да биде искористена и за многу други работи кои се од комерцијална природа, што може да донесат многу пари. Значи тоа едноставно не држи и мислам дека треба да се определи со акт на општината и овие средства да бидат многу поголеми од тоа што тука е презентирano.

Понатаму тарифниот број 8 кажува за користење на просторот за паркирање на моторни возила.

Јас а и вие многу добро знаете дека овој простор за паркирање на моторни возила, во моментот и во Градот Скопје и во поголемите градови е дадено на многу приватни претпријатија имено физички лица кои ги имаат земено овие паркинг простори и тоа што вие покажувате дека тоа ќе бидат давачки од 15 до 30 денари дневно, или по час од 10 до 20 денари, сите знаеме дека апсолутно не е така, дека овие средства се многу поголеми, а ако треба овие средства да се издвојуваат за буџетот на општината, мислам дека се премногу мали затоа што приватниците сега веќе кажуваат дека тој е многу вносен бизнис кој ќе носи многу пари, посебно овие паркиралишта што се во центрите на градовите каде цените за паркин просторот се 4 за 5 пати поголеми од тоа што тука ни е презентирano. Затоа и тука треба да се направи и да се остави на општините, ако го работат тоа, тие средства да доаѓаат токму кај нив.

Тарифниот број 9 за користење на улиците со патнички товарни моторни возила, автобуси, специјални возила и мотоцикли, тука има доста паушалност во овој тарифен број од повеќе причини, затоа што сите видови мотоцикли, велосипедски патеки не е добро ова да го побаруваме од граѓаните и се ќе биде во ред - да побаруваме кола од 1500 до 1800 кубици би требало да плаќаат два пати повеќе од колите што се со 1300 до 1500 кубици, кои се условите што ќе ги понуди општината или воопшто државата во однос на нивната безбедност на патиштата, но кога ние побаруваме нешто треба да знаеме дека треба да имаме и одговорност за она што го бараме, треба и да понудиме и услови во кои што ова ќе се одбива.

Која е целта на оваа дискусија? Ако во моментот гледаме дека низ сите градови вклучувајќи го и Скопје тука, има безброј ударни дупки, има неасвалтирани

патишта, има опасности на секој чекор, требаат и шахти, што кога овие возила ќе се оштетат токму на такви улици за кои што граѓаните рачунајќи дека ќе ги платат овие сметки треба да дојдат во ситуација да имаат и безбедност. Да не говориме освен Скопје за велосипедски патеки или мотоциклистички патеки низ Република Македонија за тоа апсолутно не станува збор никаде за жал и сето ова сега ќе треба само да се плаќа, а од друга страна не знам со кои средства општината ќе може да си дозволи едноставно да ги исплати и да ги надомести средствата и загубите што граѓаните ќе ги направат евентуално со оштетувањето на своите возила. Ако во моментот граѓаните плаќаат на автопат поради безбедност, поради загаденост, а од друга страна се случуваат несреќи со животни, со ударни дупки каде што проблемот е од Јавното претпријатие кое што го одржува автопатот, тогаш што ќе очекуваме во градската средина каде што навистина имаме пренатрупаност и каде што со средствата што ги добива општината и што ќе ги добива и со овие измени многу тешко може да стигне до ситуација да обезбеди нормални услови за сообраќај, да направи нови патишта кои што на граѓаните ќе им обезбедат она за што и се правело.

Со овој закон што ние го носиме за комуналните такси граѓаните треба многу добро да бидат информирани за што всушност станува збор и каде ќе одат нивните пари. Ако некој плаќа по 600 денари плус од сите давачки само за користење на улиците тогаш мислам дека има и право да знае каде ќе одат неговите пари и парите на сите граѓани во соодветната единица на локална самоуправа затоа што ова што ни е презентирano како тарифи мислам дека нема да задоволи бидејќи министерот го презентираше сето тоа, 70% повторно приходите ќе бидат од буџетот, од зафатите на буџетот на Република Македонија а тој другиот останат дел од 30% за кој што треба да се избораат општините ќе биде за нивно користење и добивање на овие средства.

Затоа мислам дека тука требаше да биде многу пофлексибилно да се даде, затоа што како што кажа и мојот колега претходно дека не е сеедно и се исто во која општина како ќе функционира сето ова. Друго е општина Скопје, друго е општина Конопиште или Витолиште за кои говоревме што сега не се повеќе општини. Затоа мислам дека тука требаше да се направи со малку повеќе сенс да се остави на општините да ги утврдат овие комунални давачки.

Благодарам.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Благодарам.

Дали некој друг бара збор?

Бидејќи никој не бара збор го заклучувам претресот по текстот.

Ги молам пратениците да влезат во салата.

Ги молам службите да го утврдат бројот на присутните пратеници.

Почитувани пратеници, ве потсетувам дека согласно точка 1 од Амандманот ЦВИ на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 58 пратеници, 58 гласале за, нема воздржани, нема против.

Ги молам службите да го утврдат бројот на присутните, не броејќи ја колешката што влезе сега.

Го поништувам гласањето бидејќи во времето на гласањето беа присутни 59 пратеници.

Ги молам пратениците да влезат во салата, десетте минути течат.

Ги молам службите сега да го утврдат бројот на присутните пратеници.

Го повторувам гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 61 пратеник, 60 гласале за, 1 воздржан, нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот, молам да крене рака.

Службите нека ги избројат гласовите.

Дали има некој против? (Нема).

Дали има некој воздржан? (Нема).

На седницата присуствуваат 13 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

За Предлогот на законот гласаа 13 пратеници, нема против, а од гласањето никој не се воздржа.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за комунални такси.

Преминуваме на Петтата точка - Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за административни такси.

Предлогот за законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени односно поделени.

Согласно точка 1 од Амандманот ЦВИ на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на предлогот на Законот.

Владата на Република Македонија поднесе амандман за менување на член 7 и тој е составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор? (Никој).

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по текстот.

Ве потсетувам дека согласно точка 1 од Амандманот ЦВИ на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 60 пратеници, 60 гласале за, нема воздржани, нема против.

Службите нека го утврдат бројот на присутни пратеници во салата, ве молам.

Во моментот на гласање присутни беа 62 пратеника.

Констатирам дека гласањето е важечко.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот, молам да крене рака.

Службите нека го утврдат бројот на присутните пратеници.

Дали има некој против? (Нема).

Дали има некој воздржан? (Нема).

На седницата присуствуваат 13 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

За Предлогот на законот гласаа 13 пратеници, нема против, а од гласањето никој не се воздржа.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за изменување и дополнување на Законот за административните такси.

Преминуваме на Шестата точка - Предлог на закон за даноците на имот.

Предлогот на законот и извештаите на работните тела на Собранието ви се доставени, односно поделени.

Согласно точка 1 од Амандманот 16 на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници при што мора да има мнозинство гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Отворам претрес по текстот на предлогот на Законот.

Владата на Република Македонија поднесе амандман за менување на член 98 и тој е составен дел на текстот на Предлогот на законот.

Пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска Цветанова поднесоа амандмани на член 25 за додавање нова точка 6-а по точката 6, член 6 за додавање нова точка 4-а по точката 4 и на член 6 точка 1 по кој Владата не се произнела.

Отворам претрес по амандманот на член 6 точка 1, поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска Цветанова.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Владата не го прифаќа амандманот, затоа што со поднесениот амандман се предлага данокот на имот да се плаќа во различен распон, зависно од одлуките на општините од 500% во Република Македонија. Владата смета дека тоа е преголем распон за да зависи данокот на имот на граѓаните од одлуката на некоја од општините. Со вакво решение ќе се создаде ситуација во која граѓаните на Република Македонија зависно во која општина живеат да имаат премногу нерамноправни услови за живот, односно од аспект на оданочување зависно од одлуката на општините. 500% е навистина голема разлика и остануваме на нашето решение, само 100% разлика меѓу општини во крајни износи, зависно од нивните органи кои ќе ги изберат.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Амандманот не е прифатен.

Дали некој бара збор?

Има збор госпоѓа Силвана Бонева.

СИЛВАНА БОНЕВА:

Почитувани дами и господа,

Сакам да го искажам својот став, за прифаќањето на овој амандман да го повикам парламентарното мнозинство ако навистина правиме вистинска фискална децентрализација, мислам дека треба да им оставиме повеќе слобода на општините во определување на даночните стапки како што е тоа случај во повеќе земји каде што веќе се практикува децентрализацијата. Ќе го земам само примерот на Република Словенија каде стапките на данок на имот за градските живеалишта се движат во дијапазон од 0,1 до 1% од нивната вредност. Повторно ќе кажам, ако сакаме вистинска финансиска децентрализација на општините треба да се остави поголема слобода во утврдување на процентот кој што сметаат дека е потребен од данокот на имот.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Дали некој друг бара збор? (Никој).

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Во салата се присутни 64 пратеника, а вкупно гласале 57, од кои 10 гласале за амандманот, нема воздржан, 47 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 6 за додавање нова точка 4-а по точката 4, поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска Цветанова.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии.

Повелете господине Никола Поповски.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Владата не го прифаќа овој амандман затоа што е премногу рестриктивен за општините, правилото што овде се имплементира не важи ниту за Парламентот на Република Македонија ниту за Владата, даночните стапки можат да се менуваат секогаш кога некој за тоа одлучува, всушност тоа е предмет на политиката. Ваква

рестриктија значи практично дека општините нема да имаат доволно самостојност, затоа не го прифаќаме амандманот.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Амандманот не е прифатен.

Дали некој бара збор? (Никој).

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Амандманот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 55 пратеника, 7 гласале за амандманот, нема воздржан, 48 против.

Службите нека го утврдат бројот на присутните.

Во салата се присутни 64 пратеника, значи гласањето е важечко.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Отворам претрес по амандманот на член 25 за додавање нова точка 6-а по точката 6, поднесен од пратениците Никола Груевски и Ганка Самоиловска Цветанова.

Го молам претставникот на Владата да се произнесе.

Има збор министерот за финансии.

НИКОЛА ПОПОВСКИ:

Овој амандман Владата не го прифаќа затоа што и со сегашниот Закон за данок на додадена вредност првиот промет на недвижност е ослободен од плаќање на данокот на промет, така што во овој случај ваквото решение станува беспредметно.

Ова може евентуално да важи во случај кога има промет на веќе изградени стари објекти, меѓутоа, и во такви случаи администрирањето по ваков амандман би било преголемо и преотежнато затоа што ќе треба да се проверува за сите членови на фамилијата дали поседуваат даночни пријави за таков имот или не и плус да се делат по станбени единици, по број на домаќинството и по број на квадратни метри.

Тоа е преголемо администрирање, едноставно општините нема да можат да го спроведуваат и е нерационално. Затоа не го прифаќаме амандманот.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Амандманот не е прифатен.

Дали некој бара збор? (Никој).

Бидејќи никој не бара збор, го заклучувам претресот по амандманот.

Ги молам пратениците да влезат во салата.

Десетте минути почнуваат да течат за кворум.

(Во салата влегуваат пратениците од опозицијата).

Гласале 64 пратеника, 9 гласале за амандманот, нема воздржан, 55 против.

Констатирам дека Собранието не го усвои амандманот.

Продолжуваме со претрес по текстот на Предлогот на законот.

Молам, кој бара збор?

Повелете господине Марјан Ѓорчев.

МАРЈАН ЃОРЧЕВ:

Почитуван господине претседателе, почитуван господине министри, почитувани претставници на Владата на Република Македонија, почитувани дами и господа пратенци,

Со оглед на тоа дека ниту еден од предложените амандмани од страна на предлагачите на тие амандмани не беше прифатен, а се однесуваат на суштествени прашања од данокот на имот, би сакал да дадам свое видување на некои членови од законот кои сметам заради негова подобра имплементација на законот кој очигледно ќе биде изгласан на оваа седница. Сметам за моја должност да укажам во делот на подзаконските акти, во делот на соработката со сите оние институции и други закони кои се однесуваат на ова и затоа сакам да дадам свое видување.

Значи, со овој закон за данокот на имот повторно како и во делот на финансирањето на единствената локална самоуправа многу бегло и многу површно одиме во обезбедување на квалитетни сопствени извори на средства како што е данокот на имот кој и до сега претставуваше квалитетен и сопствен извор на приходи во буџетот на единиците на локалната самоуправа и на заедницата на локалната самоуправа.

Меѓутоа, и покрај тоа што тој претставува еден од најсолидните основи за прибирање на средства во буџетот на општините, треба да набележиме неколку констатации за да видиме каква е реалната состојба на терен кога овој закон го носиме во Собранието на Република Македонија.

Најпрвин, овој данок и покрај стапката која сега важи се наплатува во висина од 15 до 20% од она што претставува основица за наплата.

Не е ефикасно изготвувањето и доставувањето на решенијата, потоа казнените одредби од овој досегашен закон не се применуваат, евиденцијата на имотот е нецелосна и не се ажурира правилно, пазарната вредност на движниот имот и движните ствари не соодветствува со утврдената вредност кај даночната пријава која ја пополнува даночниот обврзник.

Бидејќи процентот на наплата е таков каков што е многу низок, а сите овие елементи изготвувањето и доставувањето на решенијата, казнените одредби, евиденцијата на имотот, ажурирањето не суштествува денес, одредбите на овој закон кој го носиме денес во Парламентот нема да ги разреши овие проблеми, а ќе кажам заради кои причини и ќе кажам зошто сметам и во кои членови од законот требаше Владата да биде попустлива и да ги прифати амандманските предлози.

Најпрвин во делот на она што претставува евиденција на имотот. Јас ќе кажам личен пример, јас плаќам данок на станбена површина, станбен простор изграден во 1986 година, предаден во употреба во 1987 година, вредноста која е евидентирана тогаш претставува некаде околу, во тој момент кога била евидентирана, милион и 200 илјади денари за стан со површина 87 м², а бидејќи од 1987 до 1994 година се поминати 17 години никој тоа не го ажурирал. Тогаш толку била пазарната цена на станот милион и 200 илјади денари, а сега пазарната вредност на стан во Општина Кисела Вода, градба 80-тите години чини сигурно најмалку три милиони денари. Со тоа сакам да кажам дека никој за тоа не водел сметка, ниту овој закон води сметка, ниту ги укажува упатствата како ќе се поврзе со Катастарот и како Катастарот по основ на она што претставува нов премер на стварите и нов имотен лист ќе даде реална пазарна вредност на објектите.

Едноставно на ваков начин чисто површно без да навлеземе длабински во вертикала во она што претставува обврска на законот да овозможи навистина наплата на реалната пазарна вредност, овој закон тоа не го овозможува, туку ги префрла ингеренциите на општинската администрација, која знаеме колку е слаба во моментот, која можеби некаде не суштествува, допрва треба да ја развиеме, а веќе имаме задоцнување во наплата на данокот на имот и веќе имаме нереални пазарни вредности. Ако тоа не може да го направи државата со целокупниот свој административен апарат и механизам, со огромните служби кои ги имала по ресорните министерства преку Управата за јавни приходи и Републичкиот катастар, тогаш како тоа може да го направи една скромна, една сиромашна, една слаба општинска администрација која патем и не е доволно обучена и допрва треба да се обучи. Значи, ќе имаме повторно задоцнување во изготвувањето на решенијата, решенијата за данок на имот ги примаме некаде во јуни, јули, август, а тие треба да бидат изготвени до 31 март. Едноставно тоа не функционира и затоа општините немаат квалитетни извори на приходи, мораше да се направи еден линк не само сувопарно да се пренесат ингеренциите на општинската администрација и на општините на Градот Скопје и на Градот Скопје, туку мошне суштествено во овој

закон да се направат врски со другите закони, пред се Законот за Републички катастар каде лежи проблемот, проблемот е во тоа што сеуште имаме двојство на поседовни листови и имотни листови, значи, мора да се направи нов премер во Република Македонија и на база на тој нов премер да се направат линковите како во општините тој нов премер ќе биде претставен во регистрот на општините за недвижни ствари и во регистрот на општините за движни ствари.

Проблемот е многу сушествен. Со овој закон ние не го решаваме. Проблемот е во премерот на недвижносите на Република Македонија кој што не е завршен, не е ни почнат и тука овој закон мора да го отвори ова прашање ако сакаме извор на сопствени приходи на општината.

Бидејќи тоа не е направено, овој закон нема да биде успешен и нема да донесе квалитетни средства на општинската администрација и поквалитетно задоволување на потребите на граѓаните. Тоа е во делот на Катастарот.

Значи, во делот на утврдувањето на пазарната вредност на Законот и ден денеска Методологијата постои за утврдување на пазарните услови во Министерството за финансии, меѓутоа прашање е зошто не се ажурирало со Управата за јавни приходи, зошто ние плаќаме стапки на данок на имот што се застарени од 80-тите години и никој не проценил каква е вредноста на станот, каква е вредноста на индивидуалната станбена градба, каква е вредноста на земјодлеското земјиште или каква е вредноста на градежното земјиште што за тие општини треба да биде приход на општината.

Одтука, сметам дека во тој дел ажурирањето со пазарната вредност во овој закон има недоследности и во овој закон не се обезбедува механизам. Ако тоа до сега не можело да го направиме квалитетно на републичко ниво, брзо, ефикасно и доследно, како тогаш ќе го направи една слаба, една немоќна, неедуцирана општинска администрација што до сега тоа не го правела. Најмалку што тука требаше да направиме е да дадеме еден преоден период, преодни рокови во делот на имплементација на овој закон, во делот на неговата ефикасност, преодни рокови што требаше во главата на Преодни одредби да се каже дека за толку и толку месеци ќе се усогласи евиденцијата, ќе се ажурира и подоцна ќе се пренесе ажурирана евиденција во Регистарот на недвижен и движен имот на сите општини, на општините во Градот Скопје и во Градот Скопје. Вака како што е предложен законот, ве убедувам да ми и г-да пратеници, тој не може да биде функционален и процентот на наплата ќе остане 15-16-17% , данокот на имот нема да има вистинска пазарна

вредност и на таков начин нема да можеме да дојдеме до реални податоци за тоа што претставува имот на граѓаните.

Во делот на покралитетно проширување на базата на данокот на имот, затоа што тој многу сувопарно се задржуваше на тоа што претставува движност и недвижност на свари на територијата на една општина, мислам дека во членот 6 мораше да се најде место после точката 5 да се даде точка 6. Убаво е тоа што предлагачот, Министерството за финансии, министерот тука предлага зголемени стапки на данокот на земјоделско земјиште што не се обработува од три до пет пати, што е во ред, затоа што тоа земјоделско земјиште треба да се обработува. Тоа е и обврска на сите, земјоделското земјиште да биде обработено. Но, исто така мораше да се најде место и за точка шест, потточка шест, во членот 6, тоа е да се определат стапки на данок на имот на вишок на станбен простор, што ќе биде определен во Методологијата што ја определува Министерството за финансии, колку претставува станбен простор за едно лице, по две лица, по три или четири лица и на вишокот на станбен простор, значи што не го употребува семејството, а го избрала, живее од тоа или пак стои празен, да се плаќа данок во висина исто како најмалку за земјоделско земјиште три до пет пати повисока стапка на данок. Сведоци сме дека во оваа транзиција многубројни, да речеме, паметни луѓе, луѓе кои се снашле во транзицијата си купиле од три до четири до пет станови, убаво живеат од нивното издавање, меѓутоа не плаќаат данок на имот или плаќаат по онаа стапка од 0,10, или 0,20%.

По правило, на запад стапката е пропорционална, но има стапка во смисла што оди нагоре, во смисла на богатството на граѓаните што претставува есенција на граѓански систем. А, тоа е, ако е некој побогат, треба да плати повеќе. Значи, тој кој има 400 метри станбен простор, а користи 150 метри, плаќа по стапка од 0,20%, потоа до 400 м. станбен простор треба да плаќа по стапка што ќе биде пет пати повисока од стапката што ја плаќа за потребниот станбен простор што се утврдува од Методологијата од Министерството за финансии.

Јас не навлегувам во тоа како Методологијата тоа ќе го утврди. Сигурно има експерти што таму ќе го утврдат тоа, меѓутоа факт е дека ние можеме исто така на овој начин, со вишокот на станбен простор на тие кои го имаат, а треба да платат соодветна, пропорционално би рекол многу повисока стапка, реков од три до пет пати повисока, ќе се обезбедат многу квалитетни извори на приходи, пред се за граѓаните во општините на ниво на Град Скопје и за самиот Град Скопје, каде што има многу празни неуселени стаонви. Тоа ви го кажувам, како искуство на

поранешен градоначалник кој имаше проблеми со диво вселени 1.300 станови, во Скопје купени станови од приватни лица кои имаа диво вселени станари. Тоа е една друга проблематика, но факт е дека тие станови некој ги купил, а бидејќи никој не живее таму, треба да се плаќа прогресивна, пропорционална стапка на данок на имот.

Исто така, во делот на оние општини кои имаат пред се викед куќички и куќички за одмор, можна егзистенција на тие општини може да претставува данокот на имот на куќи за временско престојување на граѓаните на Република Македонија. Тоа се т.н. вили во одредени региони на Република Македонија, планински региони, езерски региони каде што има многу такви објекти. Тоа се објекти за временски пресотј, не се стални објекти за што можела да се предвиди стапка на данок на имот да се плаќа од три до пет пати повисока од стапката за станбениот простор.

Тоа се квалитетни извори на приходи што се не се зафаќаат со овој данок, а тој станбен простор постои, тоа временско престојување постои во Република Македонија и на ваков начин навистина можат да се обезбедат многу квалитетни извори на средства, затоа што во овој период на транзиција, кога општините се доведени во ситуација навистина да не можат да ги задоволат основните комунални потреби на граѓаните, а граѓаните бараат од општините тоа да го направат, тогаш има еден реверзибилен процес. Тие што бараат треба за тоа да платат. Плаќањето ќе се врши според моќта, способноста на граѓанинот да стекне таков имот и да си ги сервисира потребите, сите комунални потреби од тоа што самиот, по метар квадратен или по станбена површина по метар квадратен си го приуштил како добро, за толку треба граѓанинот да партиципира по прогресивна стапка и за задоволување на потребите од јавни услуги од страна на општинските сервиси што се сега префрлени од ресорните министерства на општинско ниво.

Едноставно, Македонија, бидејќи велите дека сите овие закони ги носиме како децентрализација, како бпроцес :што не води кон Европа, мораме да ја следиме Европа. Таму, најбогатите најмногу плаќаат. Тоа е многу едноставно видливо од проблемите што една општинска администрација ги има да донесе, да речеме за една урбана површина од 500 метри квадратни двор и 500 метри градба на пример на падините на Водно, не се исти трошоците што треба да ги дадете за јавно осветлување, за асфалтна улица, за потребите на водовод, за потребите на тековна канализација од да речеме една би рекол сосема зона три или зона четири во Кисела Вода до Рампа каде што има сосема други трошоци. Каде што имате станбен објект каде се живее во еден одреден простор од 60-70 метри квадратни.

Тоа морало да се има предвид. Или ако не се имало предвид, иако мислам дека темелот треба да биде во овој закон, сепак Министерството веднаш да пристапи кон ажурирање на она што претставува регистер на недвижен имот по општините, па ќе видиме дека имаме и вишок на земјоделско земјиште што не се обработува, најмалку 200.000 хектари, имаме и градежен простор што не се користи, имаме и куички за временски престој што не се користат, а сето тоа претставува мошне голема база. Дури тогаш ќе дојдеме да го растовариме буџетот. Тогаш ќе можеме стапката на ДДВ односно целото ДДВ да биде употребено за други намени, односно попродуктивни намени во делот на заживување на македонската економија преку Буџетот и економската димензија на Буџетот, а општинската администрација да биде способна сама да си ги алиментира средствата потребни за издршка односно за квалитетно сервисирање на услугите на граѓаните.

И на крајот, во делот на укинувањето на приходите од употреба на градежно земјиште, тоа беше и забелешка од ЗЕЛС, мошне конструктивна забелешка, затоа што до донесување на закон за градежно лземјиште во 2001 година, постоеше приход од употреба на градежно земјиште. Со тој закон се укина. Јас и тогаш ценив, и 2001 година и сега дека мора да се најде некоја супституција на тоа, затоа што додека тие деловни згради што ги користат луѓето кои вршат дејност, секоја година имаат потреба од приклучок телефонски, па се воведуваат некои кабли, се копаат асфалтни улици, се воведуваат нови водоводни приклучоци, телефонски линии, а сето тоа од општината бара издатоци. Таа треба да инвестира. Треба да изведе коп, треба да направи пресек на улицата, треба после тоа да се асфалтира а за тоа нема приходи. Нема од вршење на дејност на деловните згради, од што постоеше убава ставка на приходи од употреба на деловните згради на градежно земјиште, на кое што се изградени тие деловни објекти. Тоа придонесуваше општината да нема недостиг на средства. Кога се укина, тоа придонесе општината да нема недостиг на средства, не можеше квалитетно да ги сервисира комуналните потреби токму во тие деловни згради што перманентно се осовременуваа. Користеа приклучоци за интернет, кабли за кабловска врска, користат многу модерни приклучоци за етерско поврзување со други системи вон Македонија и на таков начин чинам дека мора да се најде супституција или барем во делот на оние ставки за кои што говорев во членот 6, точка 6 и 7 можеше да се изнајдат содржини што на некој начин ќе го облагородеа овој закон и ќе овозможеа на граѓаните на општините да добиваат поквалитетни извори на средства од данокот на имот што е сега и во иднина ќе претставува основен извор и најстабилен извор на приходи на граѓаните, доколку

пријдеме на овој начин, доколку воведеме прогресивни пропорционални ставки и доколку овозможиме еквивалент на она што постои како имот и на тоа што општината има потреба тој имот да го одржува од аспект на комуналниот ред и инфраструктура.

Ви благодарам.

ЉУПЧО ЈОРДАНОВСКИ:

Дали некој друг бара збор? (никој)

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам претресот по текстот.

Ги молам пратениците да влезат во салата.

Ве потсетувам дека согласно точка 1 од амандманот 16 на Уставот на Република Македонија овој закон се донесува со мнозинство гласови од присутните пратеници, при што мора да има мнозинство на гласови од присутните пратеници кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинство во Република Македонија.

Предлогот на законот го ставам на гласање.

Ве повикувам да гласаме.

Гласале 64 пратеници, 64 гласале за, нема воздржан, нема против.

Ги молам пратениците кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија да се произнесат по Предлогот на Законот со кревање на рака.

Кој е за Предлогот на законот, молам да крене рака?

(пратениците креваат рака)

Кој е против, молам да крене рака?

(ниту еден пратеник не крева рака)

Против нема.

Дали има некој воздржан?

(ниту еден пратеник не крева рака)

Нема никој воздржан.

На седницата присуствуваат 14 пратеници кои припаѓаат на заедниците кои не се мнозинство во Република Македонија.

Од нив за Предлогот на законот гласаа 14 пратеници, нема против и нема воздржани пратеници.

Констатирам дека Собранието го донесе Законот за даноците на имот.

Почитувани пратеници, бидејќи претставници по следната точка немаме, г-динот министер е со г-динот Самадар, а заменикот е на седница на Влада, тука ја прекинувам седницата.

Продолжуваме утре во 10,00 часот.

(седницата прекина со работа во 15,15 часот)